

**Gemeente
Haarlem**

Augustus 2020
Data, Informatie en Analyse
In opdracht van de gemeenten
Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem,
Heemstede, Velsen en Zandvoort

Regionale Corona Impact Monitor Editie augustus 2020

Onderzoeksrapport

Inleiding

Aanleiding en achtergrond

Corona en de maatregelen die genomen worden om het virus in te dammen zorgen voor een complexe situatie. De coronacrisis heeft economische, sociaal-maatschappelijke en financiële impact op gemeenten. Uit een [analyse voor VNG Realisatie](#) door Andersson Elffers Felix blijkt dat de crisis grote gevolgen financiële gevolgen heeft voor gemeenten en dat bijna elk beleidsveld wordt geraakt.

Het doel van deze Regionale Corona Impact Monitor is om een beeld te geven van de impact van de coronacrisis in de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Heemstede, Haarlem, Velsen en Zandvoort. De inzichten kunnen houvast bieden om focus aan te brengen in het gemeentelijk beleid. Voor november 2020 en februari 2021 staan de volgende edities van de monitor gepland. Hiermee houden we de vinger aan de pols bij de maatschappelijke ontwikkelingen.

Methode

De afdeling DIA (Data, Informatie en Analyse) van de gemeenten Haarlem en Zandvoort heeft de regionale regie opgepakt bij de ontwikkeling van de monitor. De gemeentesecretarissen hebben tijdens hun overleg van 19 juni 2020 gevraagd een plan van aanpak te schrijven voor de uitvoering van de Regionale Corona Impact Monitor.

DIA heeft vervolgens een overzicht van beschikbare, betrouwbare en mogelijk relevante indicatoren gemaakt. Hierover is afstemming geweest met een aantal gemeenten uit Kennemerland, waarna de definitieve indicatorenlijst is vastgesteld. Bij de indicatoren is de volgende thema-indeling aangehouden:

- Economie
- Sociaal-maatschappelijk
- Noodmaatregelen, werk en inkomen
- Woningmarkt

Medio juli 2020 is gestart met het binnenhalen, ordenen en structuren van gegevens. Deze gegevens zijn deels afkomstig uit gemeentelijke administraties. Daarnaast zijn een aantal openbare- (bijv. CBS, UWV) en betaalde bronnen (bijv. LISA) gebruikt.

In dit rapport wordt de verzamelde data samengebracht, gepresenteerd en geanalyseerd.

Leeswijzer

Volledigheid van de monitor

Niet alle indicatoren uit het Plan van Aanpak zijn opgenomen in deze eerste editie van de monitor. Een aantal indicatoren is afgevallen omdat de gegevens voor slechts een beperkt aantal gemeenten beschikbaar waren, niet actueel waren of niet frequent bijgewerkt worden.

Daarnaast is de monitor samengesteld in de zomermaanden en daarmee de vakantieperiode. Vanwege de afwezigheid van dataleveranciers konden niet alle gemeenten alle gevraagde data leveren. Bij de rapportage is per indicator steeds de afweging gemaakt of er voldoende informatie is om de indicator te presenteren. In [bijlage 2](#) wordt de keuze voor het weglaten van niet-opgenomen indicatoren verder toegelicht.

Interactieve links

Het rapport werkt met interactieve links naar achterliggende rapporten en stukken, zodat de lezer zich desgewenst op een thema kan verdiepen. De links zijn herkenbaar doordat ze onderstreept zijn. Er is uiteraard een groot aanbod aan corona-gerelateerde bronnen, dus er is sprake van een selectie. In [bijlage 3](#) staan alle in het rapport genoemde bronnen per thema.

Trendgrafieken

In het rapport komen verschillende trendgrafieken voor. Ontwikkelingen worden daarin vanaf een beginpunt vergeleken tussen de gemeenten. Bijvoorbeeld: een score van 110 betekent dat het getoonde vanaf het beginpunt met 10 procent is toegenomen. In de titels van de figuren en tabellen in het rapport staat aangegeven of het om een trend (relatieve ontwikkeling) of absolute aantallen gaat.

Regio Kennemerland

In het rapport worden ook uitkomsten op regioniveau gepresenteerd. Daar waar in deze rapportage wordt verwezen naar de Regio Kennemerland gaat het om de zes deelnemende gemeenten (Beverwijk, Bloemendaal, Heemstede, Haarlem, Velsen en Zandvoort) en de gemeenten Haarlemmermeer, Heemskerk en Uitgeest.

Samenvatting

Economie

- Zowel het consumentenvertrouwen als het ondernemersvertrouwen keldert sterk in de loop van 2020 in de provincie Noord-Holland.
- Er is vooralsnog geen grote toename in het aantal faillissementen in de eerste helft van 2020 in de Regio Kennemerland. De verwachting is dat dit de tweede helft van het jaar nog toeneemt.
- Het UWV verwacht landelijk zeer sterke banenkrimp in de sectoren horeca, cultuur en overige dienstverlening. Deze sectoren vertegenwoordigen in Zandvoort en Bloemendaal een relatief groot deel van de banenmarkt.
- Sinds 2018 komen er elk kwartaal meer bedrijfsvestigingen bij dan dat er verdwijnen. Ten dele komt dit door het toenemende percentage zzp'ers. In de eerste helft van 2020 verdwijnen in de Regio Kennemerland vooral banen bij opgeheven bedrijven in de cultuur en horeca. De verwachting is dat er per saldo in de tweede helft van 2020 meer banen verdwijnen door bedrijvendynamiek.

Sociaal-maatschappelijk

- De ontwikkeling van het aantal actieve cliënten jeugdhulpverlening verschilt per gemeente. Er is nog geen duidelijke trend zichtbaar hoewel landelijke bronnen waarschuwen voor afname in de niet-urgente zorg. Sinds 2018 tot de coronacrisis nam het aantal jongeren met jeugdhulp zonder verblijf in de deelnemende gemeenten steeds toe.
- In 2020 worden in alle deelnemende gemeenten duidelijk meer meldingen van overlast gemaakt. Vooral de jeugdoverlast neemt snel toe. Deels wordt dit verklaard door een daadwerkelijke stijging van overlast gevend gedrag. Dit komt onder meer door verveling en het weinig omhanden hebben. Daarnaast worden meer meldingen gemaakt omdat men meer thuiszit en bezorgd is over corona. Tenslotte is er bij de handhaving meer aandacht voor het coronaprotocol, wat mogelijk zorgt voor meer meldingen.
- Het aantal gegeven coronaboetes hangt erg af van het gekozen beleid. In sommige gemeenten was waarschuwen het beleid en zijn geen bekeuringen uitgedeeld. In andere regiogemeenten zijn tot 34 boetes per 10.000 inwoners uitgedeeld.
- Het aantal geregistreerde diefstallen, inbraken en gevallen van zakkenrollerij nam na de lockdown af. Alleen op het aantal winkeldiefstallen lijkt de invloed vrij gering.
- Het aantal meldingen van huiselijk geweld was in de Regio Kennemerland in het tweede kwartaal 20% lager dan een jaar eerder. Mogelijk komt dit ook doordat gevallen minder snel gedetecteerd worden omdat men minder sociale gelegenheden buitenshuis heeft.

Samenvatting

Noodmaatregelen, werk en inkomen

- Op de arbeidsmarkt is in alle gemeenten in vanaf april 2020 een sterke toename van het aantal lopende WW-uitkeringen. Dit terwijl er vanaf 2018 sprake was van een dalende lijn. Vooral de instroom is hoger dan eerdere jaren.
- In de dienstverlening en transport en logistiek steeg het aantal uitkeringen het sterkst.
- Het aantal vacatures daalde in het eerste kwartaal van 2020 in vrijwel alle sectoren in de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond. De verwachting is dat de daling in het tweede kwartaal nog sterker was. Een recente publicatie van CBS ondersteunt dit.
- Door de toenemende werkloosheid en het dalende aantal vacatures neemt de spanning in alle branches af.
- In de regiogemeenten is ongeveer een kwart van de bedrijven NOW toegekend. Het aandeel zzp'ers met Tozo-levensonderhoud ligt tussen de 8% en 11%, maar in mei lag dat aandeel een stuk hoger.

Woningmarkt

- De coronacrisis lijkt weinig impact op het woningaanbod en de huizenprijs te hebben.
- Het aantal aangevraagde bouwvergunningen fluctueert erg. Andere situationele factoren als de stikstofcrisis zijn hierbij van invloed. Dit geldt ook voor het aantal opgeleverde woningen. De invloed van corona op de bouw is hierdoor lastig in te schatten.
- Het aantal actief woningzoekenden in de sociale huursector neemt in alle gemeenten behalve Haarlem toe na april 2020. Het aantal aangevraagde urgenties voor sociale huur, neemt niet toe.
- Bij de Brede Centrale Toegang Kennemerland melden zich tot nu toe in 2020 minder daklozen. Mogelijk door de extra landelijke afspraken en regelgeving die er op gericht zijn dat niemand tijdens deze crisis op straat moet komen te staan.

Inhoudsopgave

In het rapport per thema de indicatoren besproken. De snelkoppelingen hieronder verwijzen naar de verschillende thema's en de bijlagen:

ECONOMIE (p. 7)

SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJK (p. 17)

NOODMAATREGELEN, WERK & INKOMEN (p. 25)

WONINGMARKT (p. 34)

BIJLAGEN (p. 42)

Hoofdstuk: Economie

In dit hoofdstuk worden de volgende indicatoren behandeld:

Consumentenvertrouwen

Ondernemersvertrouwen

Faillissementen

Banenmarkt

Bedrijvendynamiek

Economie: consumentenvertrouwen

Al snel na de corona-uitbraak halverwege maart volgden scenario's en doorrekeningen van onder andere [CPB](#), [IMF](#) en [DNB](#) over de vooruitzichten voor de Nederlandse economie. Zonder uitzondering wordt een periode van economische krimp voorzien. Op 19 augustus kwam het [CBS](#) met het bericht dat de economie in de eerste helft van 2020 flink kromp. In de agglomeratie Haarlem was de krimp 10% tot 12% en in IJmond 12% tot 14%.

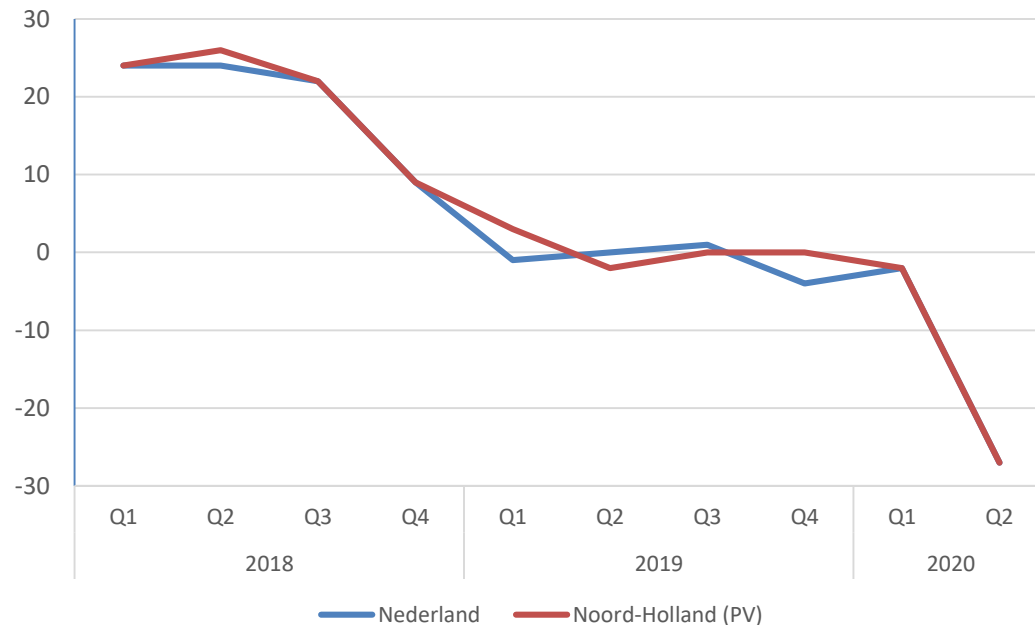
Deze negatieve verwachtingen zijn ook zichtbaar in de ontwikkeling van het consumentenvertrouwen.

Met het consumentenvertrouwen meet het CBS de verwachting van Nederlandse consumenten ten aanzien van de Nederlandse economie (zie bijlage begrippenlijst voor meer informatie).

In het eerste kwartaal van 2018 was het consumentenvertrouwen hoog. Vervolgens daalde dit tot onder het nulpunt in 2019. Na de uitbraak van corona en de daaropvolgende lockdown is het consumentenvertrouwen in kwartaal 2 van 2020 tot ver onder het nulpunt gedaald. Ook de cijfers voor achterliggende deelindicatoren *economisch klimaat* (-45) en *koopbereidheid* (-27) zijn negatief.

De cijfers voor Noord-Holland liggen in lijn met de landelijke ontwikkelingen. De saldi voor *economisch klimaat* (-45) en *koopbereidheid* (-27) zijn hetzelfde als landelijk.

Ontwikkeling consumentenvertrouwen (absoluut saldo)

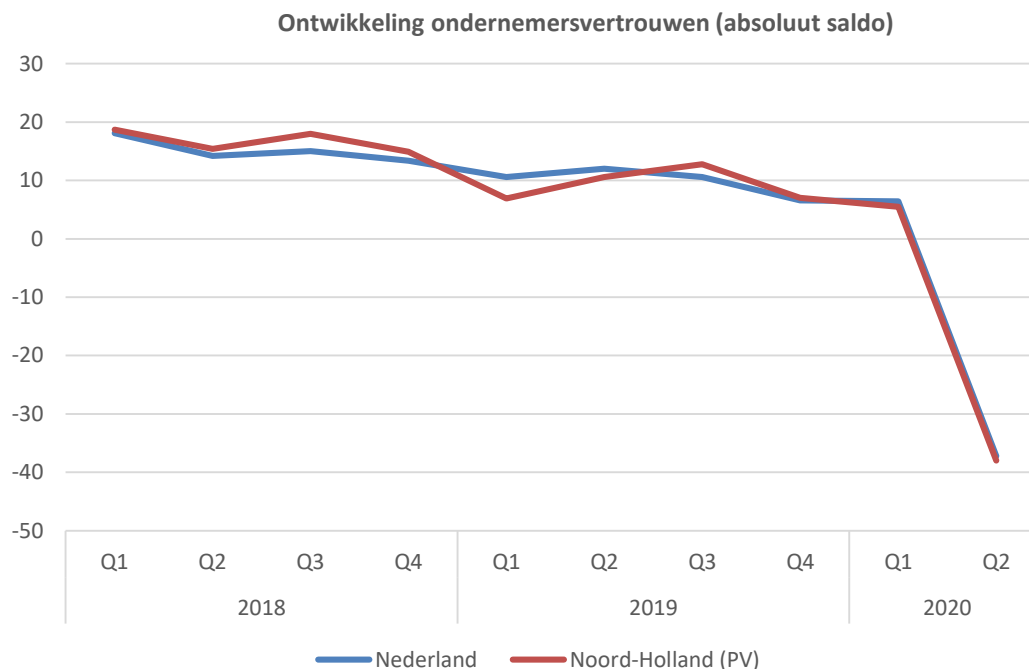
Bron: CBS

Economie: ondernemersvertrouwen

De economische gevolgen van corona verschillen sterk per sector. Zo zet de Nederlandse detailhandel in mei en juni meer om dan in dezelfde maanden in 2019 ([artikel CBS](#)). De horeca kende daarentegen voor het eerst in zeven jaar een kwartaal met omzetsdaling ([artikel CBS](#)).

Vergelijkbaar met het consumentenvertrouwen (p. 8) meet CBS ook ondernemersvertrouwen. Per saldo is het vertrouwen van ondernemers in het tweede kwartaal van 2020 sterk negatief. Daar waar de cijfers de afgelopen jaren steeds positief waren.

De ontwikkelingen zijn vergelijkbaar voor Noord-Holland en Nederland.

Bron: CBS

Economie: faillissementen

In de eerste helft van 2020 waren er in de Regio Kennemerland 60 faillissementen. In juli kwamen daar nog eens 4 bij. Zowel in 2019 als 2020 waren er in dezelfde periode 49 faillissementen.

Op basis van de negatieve geluiden over de Nederlandse economie zouden misschien meer faillissementen verwacht worden. Dit kan waarschijnlijk deels verklaard worden door de afgegeven noodpakketten als NOW en Tozo.

Verder worden faillissementen op basis van eigen aangifte sneller verwerkt door de rechtbank dan faillissementsverzoeken van crediteuren. Aan het laatste type faillissementen gaan namelijk meer procedures en toetsing vooraf waardoor faillissementen vertraagd zichtbaar worden. Daarnaast stoppen veel bedrijven niet door een faillissement, maar door een bedrijfsbeëindiging. De verwachting is wel dat het aantal faillissementen als gevolg van corona in het najaar – als de reserves verder afnemen – nog toeneemt.

Relatief veel van de 60 faillissementen in de eerste helft van 2020 waren in de transportsector (12), handel (12) en bouw (8).

Aantal faillissementen

	2018				2019				2020	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Beverwijk	4	4	2	6	3	2	4	1	1	2
Bloemendaal	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1
Haarlem	5	3	10	7	1	13	7	10	2	10
Heemstede	0	0	3	0	3	2	2	3	1	1
Velsen	3	2	2	1	3	3	2	0	5	3
Zandvoort	5	1	1	2	0	1	0	0	1	1
Regio Kennemerland	28	21	34	33	13	36	30	27	23	37

	2018				2019				2020	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Bouw	3	1	6	2	2	3	1	3	1	7
Cultuur, sport en recreatie	0	1	1	0	0	0	1	0	1	0
Financiële instellingen	5	1	2	3	3	1	4	4	2	3
Gezondheids- en welzijnzorg	0	0	1	0	0	0	0	0	0	4
Handel	14	8	13	12	3	21	13	10	7	5
Horeca	1	1	0	9	1	3	0	0	0	1
ICT	1	0	1	1	0	1	0	2	0	3
Industrie	2	4	3	1	0	0	3	4	2	2
Onderwijs	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Overige zakelijke dienstverlening	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0
Specialistische zakelijke dienstverlening	0	1	3	3	1	2	3	2	2	2
Verhuur en overige zakelijke dienstverlening	1	1	0	1	0	2	3	1	2	4
Vervoer en opslag	1	3	2	0	3	2	2	1	6	6
Totaal	28	21	34	33	13	36	30	27	23	37

Bron: LISA

Economie: banen naar sector

Landelijk verwacht het UWV zeer sterke krimp in de sectoren horeca, cultuur, sport & recreatie en verhuur en overige zakelijke diensten (o.a. reisbureaus en uitzendbureaus). Het UWV voorziet groei in de zorg, openbaar bestuur en bij post- en koeriersdiensten.

In de Regio Kennemerland vertegenwoordigen de drie genoemde krimpsectoren samen 16% van de werkgelegenheid. 17% van de banen zit in de groeisectoren (post en koeriers is een klein deel van vervoer en opslag). Op de volgende pagina is te zien hoe de werkgelegenheid per gemeente zich verhoudt tot de regionale verdeling.

In Zandvoort en in iets mindere mate in Bloemendaal zijn ten opzichte van de regionale verdeling de cultuursector en de horeca sterk vertegenwoordigd (zie pagina 8). De voorspelling is dat de werkgelegenheid in deze gemeenten meer dan in de andere gemeenten negatieve gevolgen van de coronacrisis zal ondervinden.

In Heemstede zijn relatief veel banen in de overige zakelijke diensten, maar het aandeel horeca is kleiner dan gemiddeld.

Aandeel banen (%) naar sector Regio Kennemerland (2019)*

	Aandeel
Vervoer en opslag	17%
Handel	17%
Gezondheids- en welzijnszorg	11%
Industrie	9%
Specialistische zakelijke dienstverlening	9%
Verhuur en overige zakelijke dienstverlening	7%
Horeca	7%
Onderwijs	5%
Bouw	4%
Openbaar bestuur	4%
ICT	4%
Cultuur, sport en recreatie	2%
Overige zakelijke dienstverlening	2%
Financiële instellingen	1%
Landbouw	1%
Totaal	100%

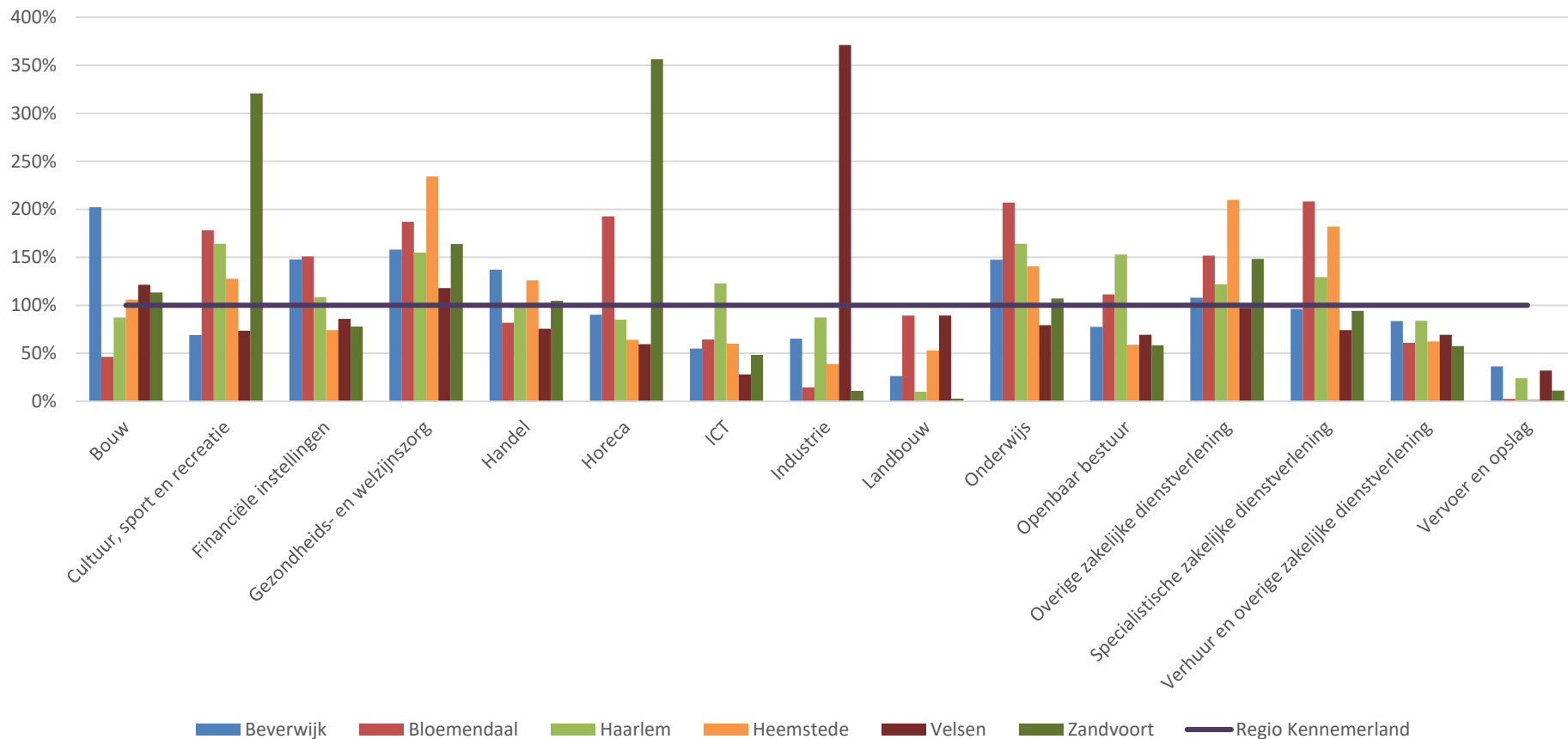
*2019 is het meest recente peiljaar

Bron: LISA

Economie: regionale specialisatie naar aantal banen

Regionale specialisatie arbeidsmarkt per gemeente (%) (2019)*

*2019 is het meest recente peiljaar

Leeswijzer: in Beverwijk is de staaf bij bouw ongeveer 200%. Dat betekent dat het aandeel van de bouwsector in Beverwijk twee keer zo groot is als het aandeel van de bouwsector in de Regio Kennemerland gemiddeld. De lijn voor het regiototaal is gebaseerd op de regio inclusief Uitgeest, Haarlemmermeer en Heemskerk. Daardoor halen alle deelnemende gemeenten bij landbouw en vervoer en opslag minder dan 100%.

Bron: LISA

Economie: bedrijvendynamiek vestigingen

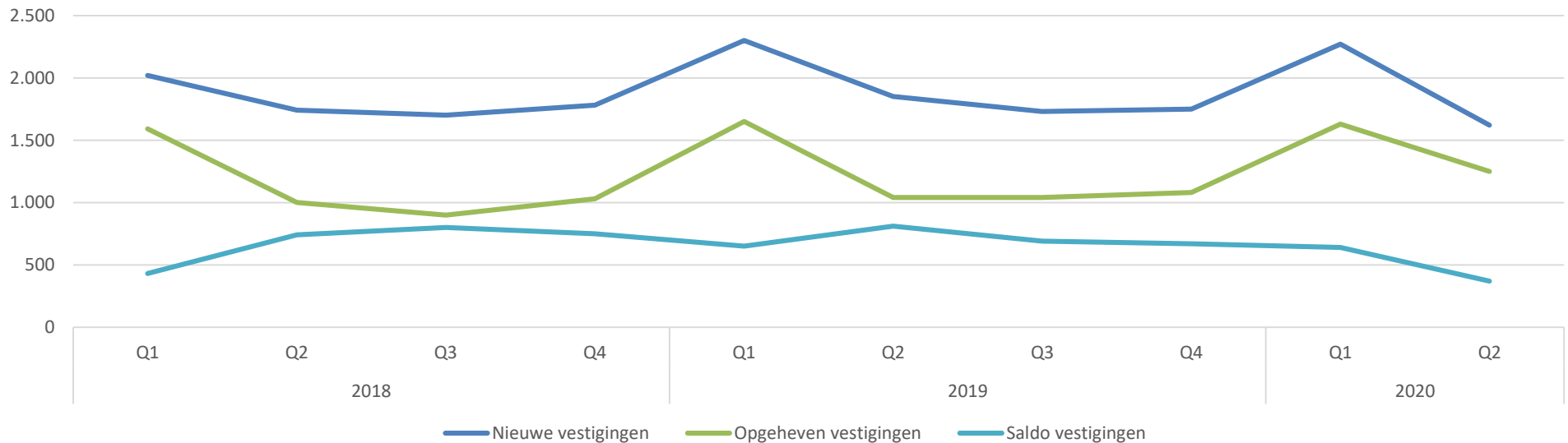
LISA brengt via haar [monitor vestigingendynamiek](#) zoveel mogelijk de actuele ontwikkelingen van bedrijvigheid in beeld (zie in de bijlage begrippenlijst meer over de methodiek).

In de Regio Kennemerland ontstaan én verdwijnen de afgelopen drie jaar steeds de meeste vestigingen in het eerste kwartaal. In het tweede kwartaal van 2020 – tijdens de coronacrisis – zijn er minder mutaties dan in het eerste kwartaal.

Dit is een vergelijkbare ontwikkeling met eerdere jaren. Per saldo zijn er in het tweede kwartaal bedrijven bijgekomen. De toename van bedrijven is kleiner dan in het eerste kwartaal van 2020. Zzp'ers zijn voor een groot deel verantwoordelijk voor de continue toename van het aantal vestigingen.

Op de volgende pagina's staan figuren over de aan de vestigingen gerelateerde bedrijvigheid en wordt ingegaan op de ontwikkelingen per sector en per gemeente.

Ontwikkeling vestigingen Regio Kennemerland (absoluut aantal)

Bron: LISA

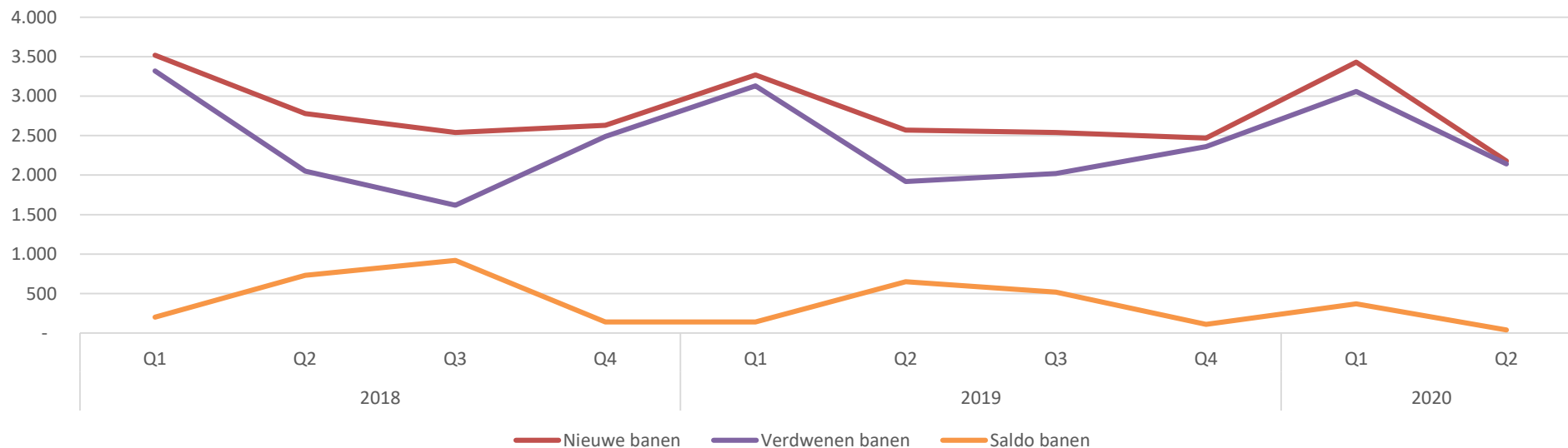
Economie: bedrijvendynamiek banen

Er ontstaan en verdwijnen relatief veel vestigingen in het eerste kwartaal van een jaar (p. 13). Logischerwijs is de ontwikkeling van aan de bedrijvendynamiek gerelateerde werkgelegenheid in het eerste kwartaal ook het grootst.

Per saldo komen er meer banen bij in kwartaal 2 en 3. In het tweede kwartaal ontstonden er 40 banen. Dit is laag in vergelijking met 2018 (730 banen) en 2019 (650 banen) en lijkt een gevolg te zijn van het mindere economische klimaat door de coronacrisis.

Belangrijke kanttekening: de hier gepresenteerde cijfers gaan alleen over de werkgelegenheid bij nieuwe of opgeheven vestigingen. Werkgelegenheidsontwikkeling binnen bedrijven is hier dus niet in beeld.

Ontwikkeling banen nieuwe en opgeheven bedrijfsvestigingen Regio Kennemerland (absoluut aantal)

Bron: LISA

Economie: bedrijvendynamiek naar sector

Vanaf 2018 zijn in absolute aantallen vooral in de zakelijke dienstverlening, bouw, onderwijs, handel en zorg vestigingen bijgekomen. Deels zijn dit sectoren met een relatief grote toename van zzp'ers ([artikel CBS](#)). In het eerste semester van 2020 valt op dat er een kleinere toename is van bedrijven in zorg en zakelijke dienstverlening.

Het aantal bedrijven in groot- en detailhandel neemt daarentegen sterker toe dan normaal. In het eerste semester van 2020 verdwijnt vooral werkgelegenheid in cultuur en horeca. In de groot- en detailhandel en vervoer en opslag (voornamelijk bezorgdiensten) ontstaan banen als gevolg van vestigingendynamiek. De verwachting is dat de impact van corona op de vestigingendynamiek in het tweede semester duidelijker zichtbaar wordt.

Saldo ontwikkeling vestigingen en gerelateerde banen Regio Kennemerland (absoluut aantal)

	Vestigingen					Banen				
	2018		2019		2020	2018		2019		2020
	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2	Semester 1
Bouw	190	220	230	210	210	230	200	180	200	230
Cultuur sport en recreatie	50	60	70	50	-10	40	0	60	50	-50
Financiële instellingen	0	10	0	0	-10	10	10	-70	-10	10
Handel (groothandel en detailhandel)	50	110	170	130	280	-270	-220	-180	-50	60
Horeca	50	90	70	90	10	40	60	30	-20	-50
Industrie en nutsbedrijven	30	50	50	40	10	-50	30	70	-40	-10
Informatie en communicatie	100	100	100	40	30	90	150	0	-130	-10
Landbouw	-10	10	0	0	0	-10	0	0	20	0
Onbekend	0	0	0	0	0	0	0	-20	-40	-10
Onderwijs	150	140	180	120	120	170	130	170	150	50
Overheid	0	0	0	0	0	0	0	-10	0	0
Overige diensten	10	20	60	70	40	-40	30	40	50	10
Vervoer en opslag	70	100	80	70	60	40	-20	100	-40	110
Zakelijke diensten	340	460	360	390	170	280	490	230	290	60
Zorg	140	170	130	150	90	420	200	160	200	20
Totaal	1.170	1.540	1.500	1.360	1.000	950	1.060	760	630	420

Bron: LISA

Economie: bedrijvendynamiek per gemeente

Over het algemeen groeit het aantal vestigingen in de aan de monitor deelnemende gemeenten. Na de corona-uitbraak is de groei in kwartaal 2 van 2020 echter lager dan in alle voorgaande kwartalen sinds 2018.

De aan de vestigingenontwikkeling gekoppelde werkgelegenheid laat een negatiever beeld zien. In de aan de monitor deelnemende gemeenten kromp door de bedrijvendynamiek de werkgelegenheid met 120 banen.

Specifiek in Haarlem (100 banen) en Beverwijk (70 banen) nam het aantal banen – ondanks een toename van vestigingen – het laatste kwartaal af. Dit betekent dat het aantal banen bij vestigingen die verdwijnen groter is dan bij de nieuwe vestigingen. Bijvoorbeeld door een toename van zzp'ers.

In de andere gemeenten groeide het aantal banen licht of bleef dit stabiel.

Saldo ontwikkeling vestigingen (absoluut aantal)

	2018				2019				2020	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Beverwijk	20	50	40	50	60	20	50	30	30	30
Bloemendaal	30	20	20	30	30	20	10	30	10	0
Haarlem	160	240	270	300	260	300	260	240	210	120
Heemstede	30	20	50	20	30	30	30	10	30	10
Velsen	30	90	110	90	90	100	60	60	80	30
Zandvoort	0	10	20	10	10	30	30	20	20	10
Regio Kennemerland	440	740	820	750	660	810	700	680	620	370

Saldo ontwikkeling banen door ontstaan/verdwijnen vestigingen (absoluut aantal)

Beverwijk	-100	-10	30	-40	0	-40	100	60	-40	-70
Bloemendaal	100	70	20	70	0	30	0	20	-10	10
Haarlem	170	210	260	180	220	260	190	-10	60	-100
Heemstede	40	20	60	-30	-10	40	80	-60	20	20
Velsen	10	130	120	70	10	130	60	0	50	20
Zandvoort	20	-20	-10	0	-20	30	40	40	0	0
Regio Kennemerland	200	750	930	140	150	630	520	120	370	40

Bron: LISA

Hoofdstuk: sociaal- maatschappelijk

In dit hoofdstuk worden de volgende indicatoren behandeld:

Jeugdhulpverlening

Overlast

Corona-gerelateerde bekeuringen

Diefstal en inbraak

Huiselijk geweld

Sociaal-maatschappelijk: jeugdhulpverlening

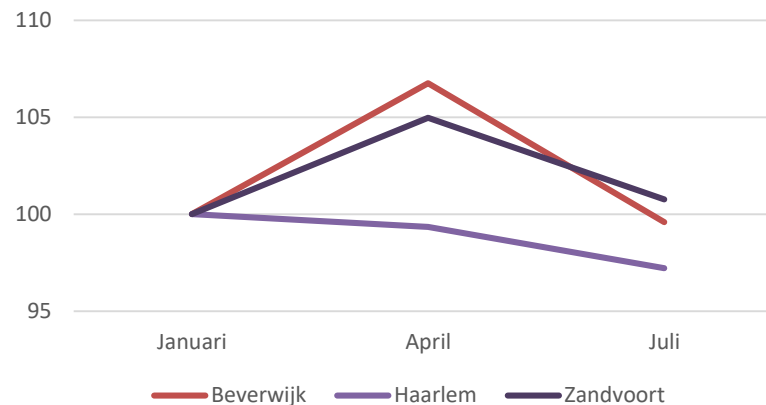
Na de uitbraak van corona is de jeugdzorg op een laag pitje komen te staan. Uit een onderzoek van Gupta Strategists blijkt dat 23 maart, vlak na de lockdown, de dagbehandelingen in Nederland vrijwel volledig waren stopgezet. Hierdoor kregen 30.000 jeugdigen tijdelijk geen zorg en voor nog eens 130.000 jeugdigen was de zorg verminderd of aangepast. Ook Unicef ziet risico's bij het signaleren van problemen bij Nederlandse jongeren waardoor ze mogelijk niet altijd de zorg krijgen die ze nodig hebben. Daarentegen zijn er signalen dat het voor kinderen met bijvoorbeeld een angststoornis fijn kan zijn om thuisonderwijs te krijgen.

In de deelnemende gemeenten is er in beperkte mate sprake van een verminderd aantal cliënten na een toename in 2019. In april 2020 waren er in Zandvoort en Beverwijk meer cliënten in de jeugdzorg dan in januari, maar daarna neemt dit af. In de gemeente Haarlem is het hele jaar al een licht dalende trend.

Voor de gemeenten Bloemendaal en Heemstede zijn alleen cijfers over het aantal aanmeldingen beschikbaar. Het aantal aanmeldingen in de eerste helft van 2020 is iets lager dan in dezelfde periode van 2019.

Over het geheel genomen was in de maanden april en mei zowel de instroom als de uitstroom in de jeugdhulp lager. Betrokken beleidsmedewerkers van gemeenten geven aan dat er minder jeugdhulp is gegeven vanwege de uitbraak van het coronavirus. Met name de niet-urgente hulp is uitgesteld.

Trend actieve cliënten jeugdhulpverlening in 2020 (relatief)

	Beverwijk	Haarlem	Zandvoort
Aantal cliënten jul. 2020	736	3.002	263
% 2019-2020	24%	12%	19%
% jan. 2020- jul. 2020	0%	-3%	1%

Aantal aanmeldingen jeugdhulpverlening

	Bloemendaal	Heemstede
Semester 1 2018	454	446
Semester 2 2018	336	322
Semester 1 2019	391	401
Semester 2 2019	346	359
Semester 1 2020	374	380

Bron: gemeenten

Sociaal-maatschappelijk: jongeren met jeugdhulp

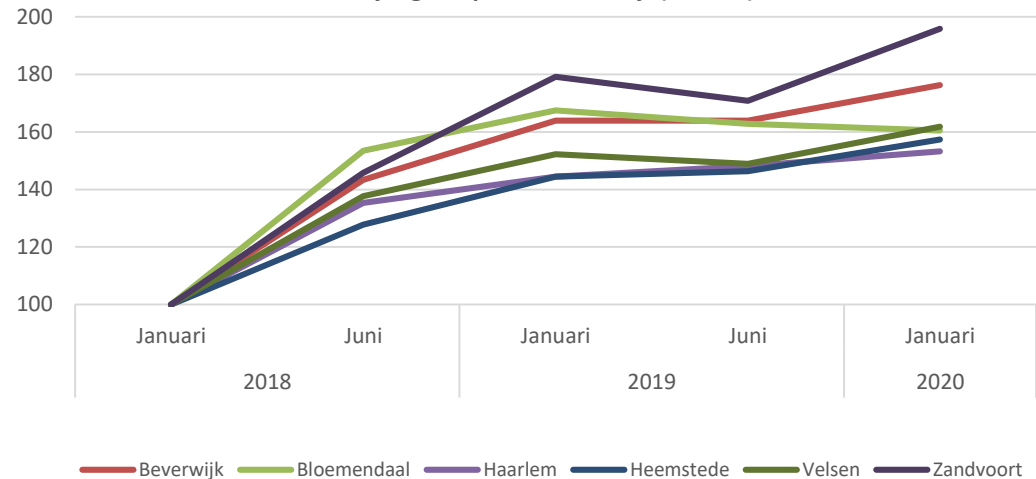
In de jeugdhulp is er een onderscheid te maken tussen jongeren die voor de hulp elders verblijven dan thuis (intramurale zorg) en jongeren die niet in een instelling verblijven.

In de Regio Kennemerland nam het aantal jongeren in de jeugdhulp zonder verblijf tussen januari 2018 en januari 2020 met 56% toe tot 9.970 cliënten. De verschillen in de regio liggen tussen de 53% in Haarlem en 96% in Zandvoort. Met uitzondering van Bloemendaal – waar de piek in januari 2019 lag – is de jeugdhulp zonder verblijf in alle aan de monitor deelnemende gemeenten op een hoogtepunt. Landelijk is de jeugdhulp zonder verblijf in dezelfde periode duidelijk minder snel toegenomen (13%).

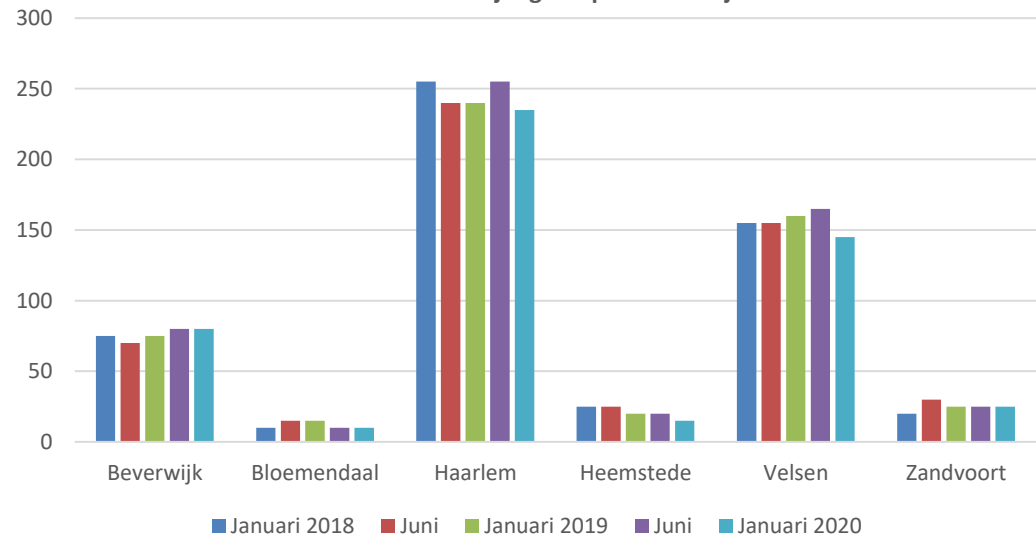
In de Regio Kennemerland zijn 810 cliënten in de jeugdzorg met verblijf. Dit zijn er 8% minder dan in januari 2018. Vanwege het lage aantal cliënten is het niet zinvol om de relatieve ontwikkelingen alle gemeenten weer te geven. In Haarlem en Velsen zijn de meeste cliënten in de intramurale jeugdzorg. Het aantal ligt in deze gemeenten in januari 2020 lager dan in januari 2018. Landelijk was er in deze periode een afname van 11%.

Aangezien de cijfers van voor de corona-uitbraak zijn, valt nog niks over de gevolgen van de crisis te zeggen. De verwachting is dat, in elk geval tijdelijk, het aantal trajecten van jeugdhulp zonder verblijf is afgenomen in de eerste helft van 2020.

Trend jeugdhulp zonder verblijf (relatief)

Aantal cliënten jeugdhulp met verblijf

Bron: CBS

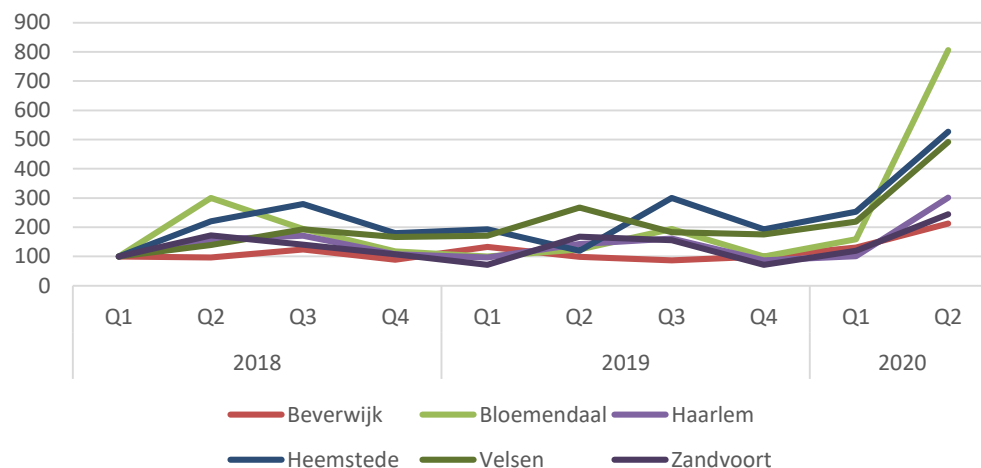
Sociaal-maatschappelijk: meldingen overlast jeugd

Landelijk waren er in maart – toen de lockdown ingesteld werd – 127% meer meldingen van overlast door jongeren dan in februari. Hoewel gedurende het jaar richting de zomer het aantal meldingen ook in de voorgaande jaren toenam, is dit meer dan normaal. In vergelijking met 2019 waren er in februari 2020 9% minder meldingen. In maart waren dit er 92% meer dan een jaar eerder. De cijfers betekenen overigens niet per se dat jongeren meer overlast veroorzaken. Maar recent waren er onder meer in Den Haag en Utrecht voorbeelden van grote ongeregelde heden met jongeren.

Ook in de deelnemende gemeenten is een sterke toename van het aantal meldingen. In alle gemeenten zijn in het tweede kwartaal duidelijk meer meldingen dan een jaar eerder. In Bloemendaal (van 21 naar 137 meldingen) en Heemstede (van 18 naar 79 meldingen) is de toename van het aantal meldingen relatief het sterkst. Vanuit Heemstede zijn veel meldingen gedaan tijdens de eerste periode van corona wegens spelende kinderen die geen 1,5 meter afstand hielden. De stijging daarna heeft vooral te maken met recreatie-gerelateerde meldingen op het water. In Haarlem is er een grote toename tussen het eerste en tweede kwartaal van 2020 (van 164 naar 489 meldingen).

Betrokkenen geven aan dat de algemene toename van meldingen waarschijnlijk een combinatie is van factoren. Er is daadwerkelijk iets meer overlast omdat jongeren weinig te doen hadden, onder andere door sluiting van scholen en sportclubs, en daardoor op straat rondhingen. Daarbij wordt er sneller melding gemaakt omdat anderen ook meer thuiszitten en daardoor vaker vermeende overlast waarnemen.

Trend meldingen overlast jeugd (relatief)

De bezorgdheid over corona en 1,5-meter-regel speelt daarnaast een rol bij de meldingsbereidheid. Tenslotte is er ook bij de handhavers meer focus op coronaregels waardoor bepaalde gevallen als overlast genoteerd worden, terwijl dit voorheen niet zo zou zijn.

Aantal meldingen overlast jeugd

	2019		2020	
	Q1	Q2	Q1	Q2
Beverwijk	82	61	81	132
Bloemendaal	17	21	27	137
Haarlem	156	231	164	489
Heemstede	29	18	38	79
Velsen	99	155	127	285
Zandvoort	18	42	30	61

Bron: politie

Sociaal-maatschappelijk: meldingen openbare overlast

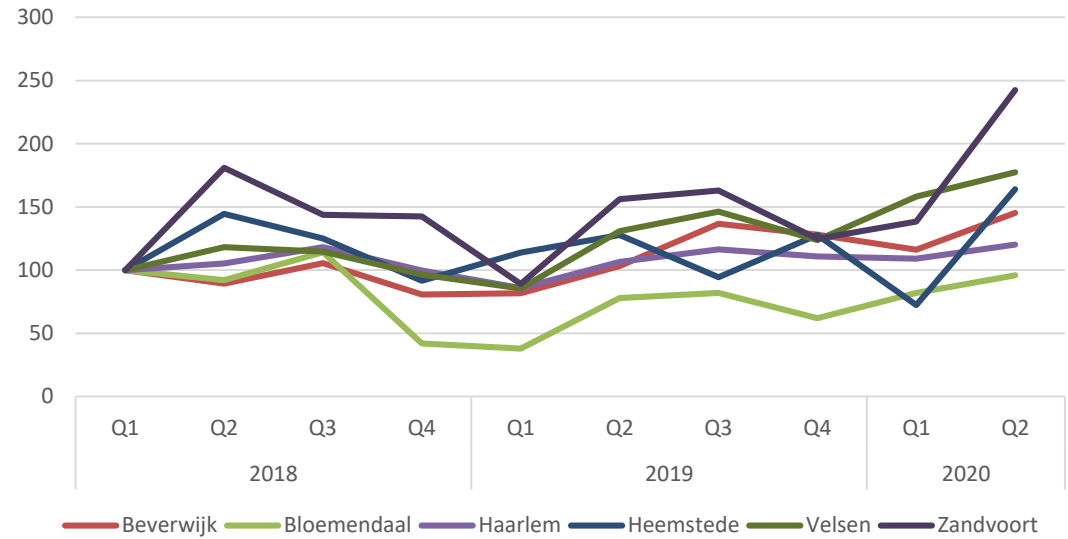
De ontwikkelingen van meldingen van openbare overlast nemen net als meldingen van jeugdoverlast toe, zij het minder sterk. Landelijk waren er in maart (de maand van de lockdown) 40% meer meldingen van openbare overlast dan in februari. Vergeleken met maart 2019 waren dit 31% meer meldingen.

In alle deelnemende gemeenten waren er, met uitzondering van Heemstede (een daling van 41 naar 26 meldingen), in het eerste kwartaal van 2020 meer meldingen dan een jaar eerder. In het tweede kwartaal zijn in alle gemeenten meer meldingen dan in 2019 en meer dan in het voorgaande kwartaal. Vooral in Heemstede steeg het aantal meldingen relatief sterk ten opzichte van een kwartaal eerder. In Heemstede waren in het eerste kwartaal 26 meldingen en in het tweede kwartaal het er 59. In Zandvoort ontving de politie in het tweede kwartaal 177 meldingen tegen 101 een maand eerder.

Aantal meldingen openbare overlast

	2019		2020	
	Q1	Q2	Q1	Q2
Beverwijk	76	96	108	135
Bloemendaal	19	39	41	48
Haarlem	423	525	537	592
Heemstede	41	46	26	59
Velsen	94	144	174	195
Zandvoort	65	114	101	177

Trend meldingen openbare overlast* (relatief)

*2019 bij openbare overlast gaat het om openbare dronkenschap, overlast van verwarde personen, alcohol- en drugsoverlast en overlast door zwervers

Bron: politie

Sociaal-maatschappelijk: bekeuringen gerelateerd aan coronamaatregelen

Het aantal uitgedeelde bekeuringen vanwege het overtreden van de coronamaatregelen verschilt erg per gemeente. Zo bleek begin juli uit een inventarisatie van Nieuwsuur dat meer dan 80 gemeenten geen enkele boete uitdeelden. Terwijl in andere gemeenten tot 187 boetes per 10.000 inwoners werden uitgedeeld.

Ook in de regiogemeenten zijn verschillen. Zo geeft Heemstede aan vooral in te zetten op waarschuwen. Hier werden dan ook geen boetes uitgeschreven. In Beverwijk en Bloemendaal werden naar verhouding meer boetes uitgedeeld dan in Haarlem en Zandvoort. De cijfers geven gedeeltelijk inzicht in de ontwikkelingen per maand. In april – kort na de lockdown – zijn de meeste bekeuringen gegeven. Daarna neemt dit tegelijkertijd met soepeler maatregelen (onder andere de mogelijkheid om met groter groepen buiten te zijn) af.

De toekomstige ontwikkelingen hangen sterk van de ontwikkeling van het virus af. Bij het terugdraaien van maatregelen neemt het aantal overtredingen mogelijk ook weer toe. Daarnaast speelt het natuurlijk een rol of de gemeenten in gaan zetten op waarschuwen of handhaven.

Aantal uitgedeelde coronaboetes

	Maart	April	Mei	Juni	Totaal	Per 10.000 inwoners
Beverwijk*	-	-	-	-	74	18
Bloemendaal	-	-	-	-	81	34
Haarlem	3	89	31	0	123	8
Heemstede	0	0	0	0	0	-
Velsen	-	-	-	-	-	-
Zandvoort	0	2	1	0	3	2
Totaal deelnemende gemeenten	3	91	32	0	200	-

*cijfers gaan over periode maart-27 juli

**maandcijfers niet beschikbaar

Bron: gemeenten

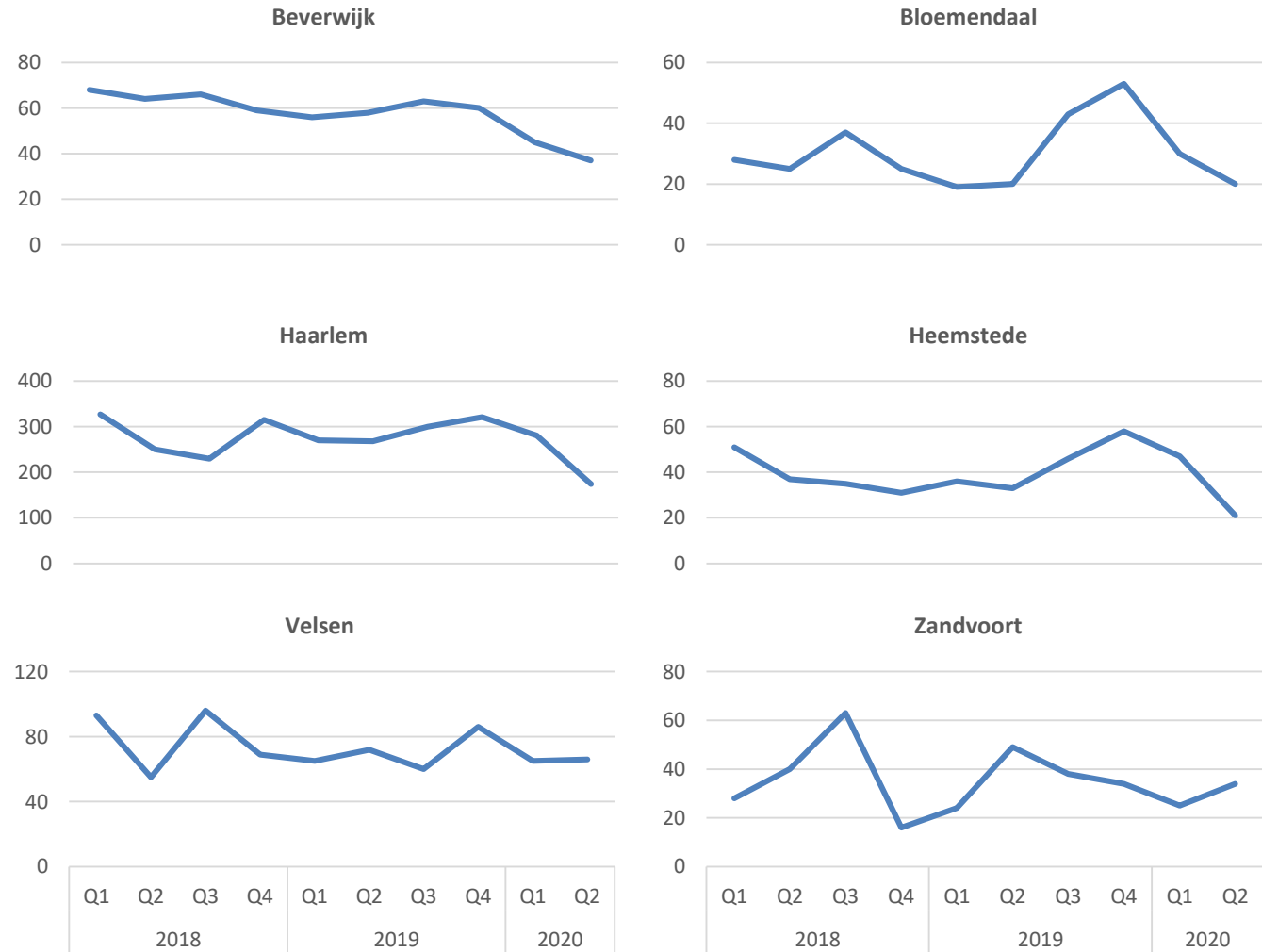
Sociaal-maatschappelijk: diefstal en inbraak

Persbureau AP meldde in april dat er door de coronacrisis minder criminaliteit plaatsvond. Ook de politie in Nederland registreerde minder inbraken, fietsdiefstal en zakkenrollerij.

In de deelnemende gemeenten is de dalende lijn in 2020 vooral goed te zien in Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem en Heemstede. In die gemeenten lag het aantal diefstallen en inbraken op het laagste niveau vanaf 2018.

In de Regio Kennemerland namen het aantal geregistreeerde woninginbraken (-52%), gevallen van zakkenrollerij (-41%) en inbraken bij bedrijven (-40%) in het tweede kwartaal sterk af. Alleen het aantal geregistreeerde winkeldiefstallen nam minder snel af (-4%).

Aantal geregistreeerde incidenten diefstal, inbraak en zakkenrollerij

Sociaal-maatschappelijk: meldingen huiselijk geweld

De Rijksoverheid is eind april gestart met een landelijke campagne tegen huiselijk geweld tijdens de coronacrisis. De achterliggende gedachte was dat mensen meer thuiswerken en leven. Dit terwijl sociale contacten en afleiding afnamen. De kans op spanningen thuis – en daarmee de kans op huiselijk geweld – is daardoor groter. Daarbij is de kans op detectie juist kleiner doordat mensen elkaar minder treffen bij sociale gelegenheden als verjaardagen, school of sport. Het Verwey-Jonker Instituut meldde 15 mei ook dat er nog geen toename van huiselijk geweld in de cijfers zichtbaar is.

Ook in de deelnemende gemeenten zijn er – met uitzondering van Zandvoort – in het tweede kwartaal van 2020 iets minder meldingen dan in dezelfde periode in 2019. Vooral in Beverwijk is een grote afname (45%). In de Regio Kennemerland waren in het tweede kwartaal 20% minder meldingen dan een jaar eerder. Dit ondanks een toename van 6% ten opzichte van het eerste kwartaal.

Aantal meldingen huiselijk geweld

	2019		2020		%2019 Q1-	%2019 Q2-	%2020 Q1-
	Q1	Q2	Q1	Q2	2020 Q1	2020 Q2	2020 Q2
Beverwijk	29	62	39	34	34%	-45%	-13%
Bloemendaal	12	15	6	9	-50%	-40%	50%
Haarlem	117	150	127	135	9%	-10%	6%
Heemstede	16	8	9	7	-44%	-13%	-22%
Velsen	43	65	38	56	-12%	-14%	47%
Zandvoort	28	18	14	21	-50%	17%	50%
Regio Kennemerland	375	466	352	373	-6%	-20%	6%

Bron: politie

Hoofdstuk: Noodmaatregelen, werk & inkomen

In dit hoofdstuk worden de volgende indicatoren behandeld:

WW-uitkeringen

Vacaturemarkt

Schuldhelpverlening en budgetondersteuning

NOW

Tozo

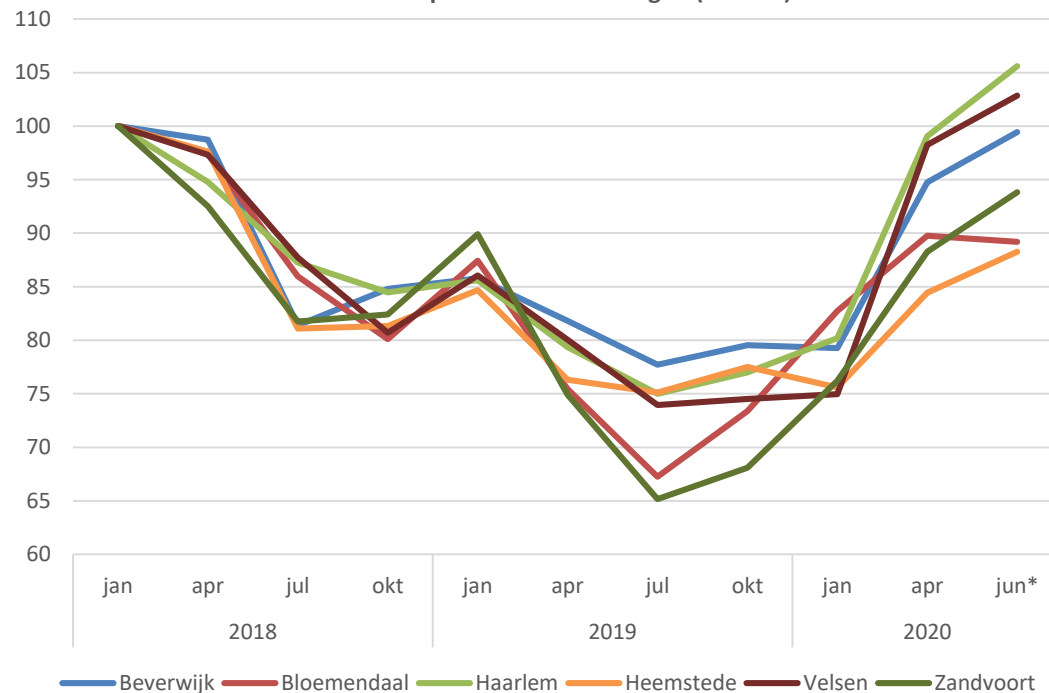
Noodmaatregelen, werk & inkomen: lopende WW-uitkeringen

Eind maart werd de regeling NOW-regeling van minister Koolmees vastgesteld. Deze regeling was bedoeld om de lonen van werknemers te kunnen blijven betalen bij dalende omzet. Ondanks maatregel steeg de werkloosheid na de uitbraak van corona snel (CBS).

Ook in de aan de monitor deelnemende gemeenten is deze toename zichtbaar in het aantal afgegeven WW-uitkeringen. Waar er tussen 2018 en 2020 vooral sprake was van een afname, stijgt het aantal WW-gerechtigden in de eerste helft van 2020 hard. Het aantal WW-uitkeringen is in meeste gemeenten in juni 2020 vergelijkbaar met januari 2018.

Op de volgende pagina zijn per gemeente de in- en uitstroom van de WW te zien. Ook hierin zijn verschillen met eerdere jaren zichtbaar. Waar in 2018 en 2019 de uitstroom steeds groter was dan instroom, is dit in 2020 voor alle gemeenten omgekeerd. Daarbij is de instroom in de eerste helft van 2020 in alle gemeenten groter dan in de eerste helft van 2019. In Haarlem en Beverwijk is ook de uitstroom in 2020 iets groter, maar dat weegt niet op tegen de toegenomen instroom.

Trend lopende WW-uitkeringen (relatief)

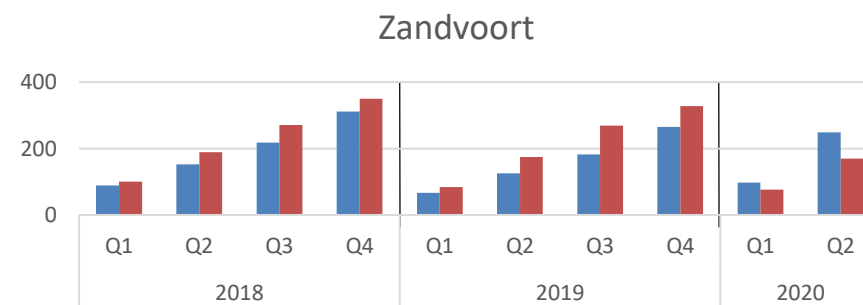
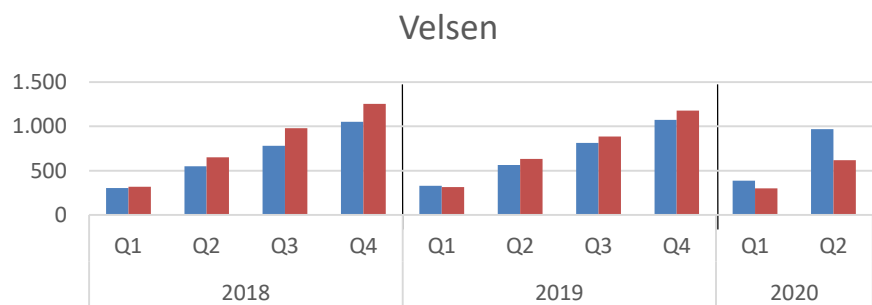
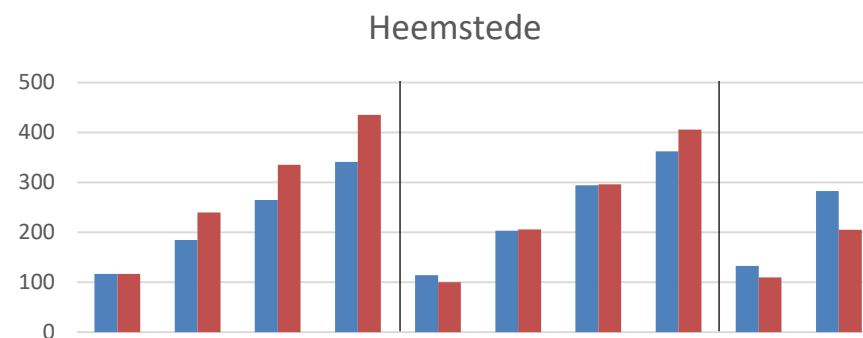
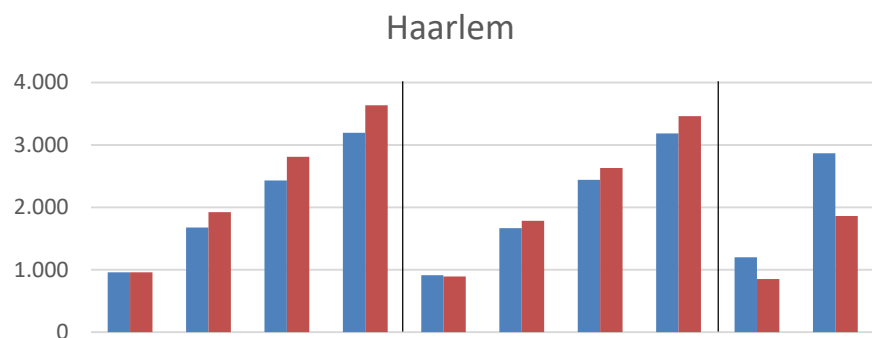
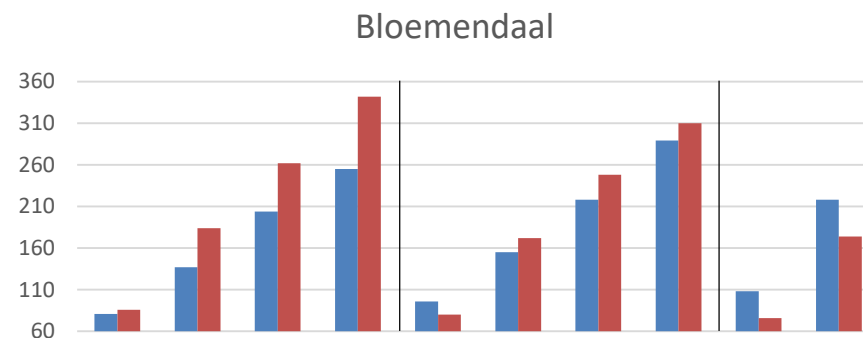
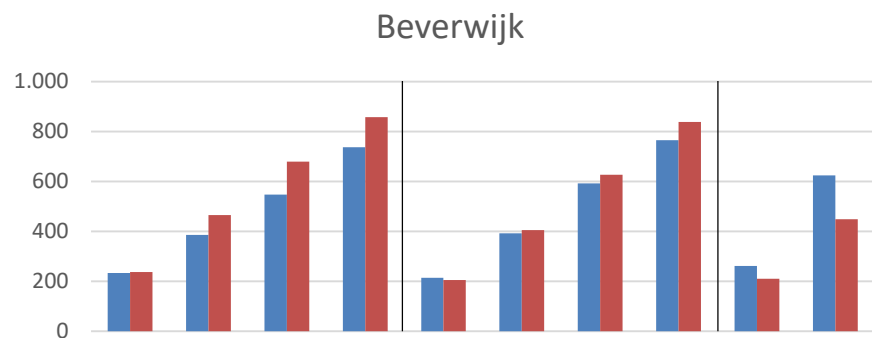

*de cijfers voor juli 2020 zijn nog niet beschikbaar

Bron: UWV

Noodmaatregelen, werk & inkomen: instroom en uitstroom WW-uitkeringen

Absoluut aantal instroom en uitstroom WW-uitkeringen (cumulatief per jaar)

■ Instroom ■ Uitstroom

■ Instroom ■ Uitstroom

Bron: UWV

Noodmaatregelen, werk & inkomen: WW-uitkeringen per sector

Het aantal WW-uitkeringen nam tussen januari 2019 en januari 2020 in alle sectoren af in de Regio Kennemerland.

Tussen januari en april is er echter in alle sectoren een stijging. Dit terwijl in dezelfde periode (januari-april) in 2019 en 2018 het aantal WW-uitkeringen afnam.

Tussen januari en juni nam vooral het aantal uitkeringen met een derde toe. In de dienstverlening (108%) en transport & logistiek (71%) steeg het percentage WW-ontvangers het meest. Die laatste sector kent volgens de [coronamonitor van Transport en Logistiek Nederland](#) een divers beeld: 43% heeft minder werk bij bestaande klanten, maar 7% heeft juist meer werk. Vooral bij bezorgdiensten en distributie voor supermarkten is het druk.

Aantal WW-uitkeringen per sector in Regio Kennemerland

	2019				2020			% jan. 2019-	% jan. 2020-
	jan	apr	jul	okt	jan	apr	jun*	jan. 2020	jun. 2020
Agrarische beroepen	54	43	31	36	38	52	56	-30%	47%
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	2.154	1.951	1.880	1.924	1.950	2.186	2.315	-9%	19%
Commerciële beroepen	991	947	859	864	868	986	1.097	-12%	26%
Creatieve en taalkundige beroepen	224	223	209	212	222	274	316	-1%	42%
Dienstverlenende beroepen	551	501	416	440	444	751	923	-19%	108%
ICT beroepen	229	218	207	200	203	215	228	-11%	12%
Managers	1.105	1.036	1.021	1.037	1.018	1.083	1.137	-8%	12%
Openbaar bestuur veiligheid en juridische beroepen	156	152	140	150	137	162	181	-12%	32%
Pedagogische beroepen	273	230	255	255	239	256	282	-12%	18%
Technische beroepen	791	749	659	628	703	857	907	-11%	29%
Transport en logistiek beroepen	425	430	403	378	396	594	678	-7%	71%
Zorg en welzijn beroepen	590	559	522	479	483	535	539	-18%	12%
Onbekend	440	354	325	394	465	1.002	838	6%	80%
Totaal	7.983	7.393	6.927	6.997	7.166	8.953	9.497	-10%	33%

*de cijfers voor juli 2020 zijn nog niet beschikbaar

Bron: UWV

Noodmaatregelen, werk & inkomen: openstaande vacatures per sector

In het vierde kwartaal van 2019 nam het aantal openstaande vacatures in de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond af van 4.850 naar 4.100, dit is een afname van 15%. Er waren vooral minder vacatures in technische- en bedrijfseconomische beroepen.

In het eerste kwartaal van 2020 neemt het aantal vacatures verder af tot 3.450 (-16%). Landelijk was de afname in kwartaal 4 van 2019 1% en in het eerste kwartaal van 2020 21%. De coronacrisis brak relatief laat in het eerste kwartaal uit. De inschatting is dat de gevolgen van de crisis hierdoor nog niet in volle omvang in de cijfers naar voren komen en dat het aantal vacatures in het tweede kwartaal van 2020 verder afneemt.

Dit wordt ook ondersteund door het bericht van [CBS](#) van 14 augustus dat het aantal banen in het tweede kwartaal van 2020 in Nederland met 322-duizend afnam. CBS bericht verder dat er in het tweede kwartaal 26-duizend vacatures minder waren dan een kwartaal eerder.

Aantal openstaande vacatures per sector in arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond

	2019				2020
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
Agrarische beroepen	100	50	50	0	50
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	850	900	900	700	550
Commerciële beroepen	500	400	450	400	400
Creatieve en taalkundige beroepen	50	50	0	50	0
Dienstverlenende beroepen	350	500	400	350	300
ICT beroepen	200	100	200	150	100
Managers	200	200	200	150	200
Openbaar bestuur veiligheid en juridische beroepen	50	100	100	100	50
Pedagogische beroepen	150	150	150	150	100
Technische beroepen	1.300	1.300	1.550	1.150	900
Transport en logistiek beroepen	450	350	450	450	450
Zorg en welzijn beroepen	450	450	400	450	350
Totaal	4.650	4.550	4.850	4.100	3.450

Bron: UWV

Noodmaatregelen, werk & inkomen: spanningsindicator

Het UWV noemt in haar [publicatie van 26 juni 2020](#) dat de coronacrisis de situatie in veel sectoren drastisch heeft veranderd. Maar over de hele breedte is het aantal WW-uitkeringen gestegen (p. 28). Toch wordt niet elke branche even sterk getroffen door de crisis.

Een manier om dit in beeld te brengen is met de spanningsindicator. Hierin wordt de vraag naar arbeid (aan de hand van vacatures) afgezet tegen het aanbod (kortdurende WW) (zie de uitgebreide definitie in bijlage 1).

De verwachting is dat deze tendens zich als gevolg van de coronacrisis in het tweede kwartaal nog sterker heeft voortgezet (de cijfers daarover zijn nog niet beschikbaar).

De markt voor ICT, technische beroepen, transport & logistiek en zorg blijft evenwel krap. Deze sectoren worden minder geraakt door de coronacrisis of hebben er zelfs voordeel van. Zo is er in de ICT bijvoorbeeld meer vraag naar remote-afstand-technologie en in de transport naar pakketbezorgers. Zie hier de lijst met beroepen waarin het volgens het UWV kansrijk is om werk te vinden. Het kabinet speelt hierop in door omscholing te stimuleren.

Spanningsindicator naar beroepsgroep in arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond (kwartaal 1 2019-kwartaal 1 2020)

	2019								2020	
	Q1		Q2		Q3		Q4		Q1	
	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning
Agrarische beroepen	Zeër krap	5,71	-	-	Zeër krap	4,94	-	-	Gemiddeld	1,33
Bedrijfs-economische en administratieve beroepen	Krap	1,57	Krap	1,61	Krap	1,61	Gemiddeld	1,22	Gemiddeld	0,93
Commerciële beroepen	Gemiddeld	1,42	Gemiddeld	1,19	Krap	1,54	Gemiddeld	1,48	Gemiddeld	1,26
Creative en taalkundige beroepen	Ruim	0,38	Ruim	0,34	Ruim	0,27	Ruim	0,27	Zeër ruim	0,15
Dienstverlenende beroepen	Krap	1,61	Krap	2,94	Krap	2,82	Krap	1,96	Gemiddeld	1,1
ICT beroepen	Krap	3,14	Krap	2,17	Krap	2,86	Krap	2,78	Krap	1,71
Managers	Ruim	0,63	Gemiddeld	0,7	Ruim	0,64	Ruim	0,58	Ruim	0,5
Openbaar bestuur veiligheid en juridische beroepen	Gemiddeld	1,07	Gemiddeld	1,26	Gemiddeld	1,45	Krap	1,73	Gemiddeld	0,96
Pedagogische beroepen	Krap	2,2	Krap	2,07	Krap	1,8	Krap	1,89	Gemiddeld	1,17
Technische beroepen	Krap	3,91	Zeër krap	4,45	Zeër krap	6,09	Zeër krap	4,41	Krap	2,88
Transport en logistiek beroepen	Krap	2,46	Krap	2,1	Krap	3,22	Krap	3,21	Krap	2,11
Zorg en welzijn beroepen	Krap	2,17	Krap	2,32	Krap	2,3	Krap	2,61	Krap	1,68
Totaal	Krap	1,72	Krap	1,8	Krap	2,03	Krap	1,75	Gemiddeld	1,16

Leeswijzer: een krappe markt betekent veel vraag en relatief weinig aanbod. Dit is in **groen** weergegeven.

Een ruime markt betekent veel arbeidsaanbod en minder vraag. Dit is **rood** weergegeven.

Bron: UWV

Noodmaatregelen, werk & inkomen: schuldregeling en budgetondersteuning

De gemeente Haarlem handelt de aanvragen voor schuldhulpverlening en budgetondersteuning af voor de gemeenten Haarlem, Zandvoort, Heemstede en Bloemendaal. Daarnaast heeft Beverwijk cijfers aangeleverd voor de eerste helft van 2019 en 2020.

Buiten Haarlem zijn er een beperkt aantal aanvragen voor schuldhulpverlening waardoor het lastiger is om trends te ontwaren. In totaal nam het aantal aanvragen af van 190 in het eerste kwartaal van 2020 naar 126 in het tweede kwartaal. Dit is het laagste aantal aanvragen gemeten vanaf begin 2018.

Inwoners doen minder aanvragen voor budgetondersteuning (zie begrippenlijst) dan voor schuldregelingen. Dit geldt voor alle kwartalen vanaf 2018. In 2020 waren er tot nu toe 42 aanvragen. Tussen de jaren en kwartalen is geen duidelijke trend.

Aantal aanvragen schuldregeling

	2018				2019				2020	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Haarlem	121	131	136	135	126	112	135	147	150	104
Zandvoort	23	14	12	23	21	16	19	21	28	11
Heemstede	11	7	12	9	3	9	6	6	6	8
Bloemendaal	5	4	6	8	11	6	7	6	6	3
Beverwijk	-	-	-	-	17	7	-	-	17	9
Totaal (excl. Beverwijk)	160	156	166	175	161	143	167	180	190	126

Aantal aanvragen budgetondersteuning Haarlem, Zandvoort, Bloemendaal en Heemstede

	2018	2019	2020
Q1	42	10	24
Q2	22	21	18
Q3	19	24	-
Q4	12	37	-
Totaal	95	92	42

Bron: gemeenten

Noodmaatregelen, werk & inkomen: toekenningen NOW

Vanaf eind maart tot 1 juni konden bedrijven aanspraak maken op de Eerste tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW). Bedrijven met een omzetsdaling konden hiermee een deel van de loonkosten vergoed krijgen. Het doel van de maatregel was om grootschalige werkloosheid te voorkomen.

In totaal hebben 4.492 bedrijven in de Regio Kennemerland hier gebruik van gemaakt. Gedetailleerde cijfers op regioniveau zijn niet bekend, maar landelijk had 26% van de NOW-aanvragers een omzetverlies van 90% of meer. Twee derde van de bedrijven die een aanvraag deden, heeft minder dan 10 werknemers. De sectoren met de meeste aanvragers zijn detailhandel, horeca en overige commerciële dienstverlening. Elk van deze sectoren heeft ongeveer 18% van het totaal aantal landelijke NOW-toekenningen gekregen.

Gebaseerd op het aantal bedrijfsvestigingen heeft 28% van de bedrijven in de regio Kennemerland NOW gekregen. Landelijk waren er 139.399 toekenningen ([zie factsheet](#)). Dit is 26% van het totale aantal bedrijfsvestigingen.

Aanvragen NOW 1.0

	Aantal NOW toekenningen	% vestigingen*
Beverwijk	334	27%
Bloemendaal	122	22%
Haarlem	1.248	27%
Heemstede	183	25%
Velsen	393	25%
Zandvoort	155	31%
Regio Kennemerland	4.492	28%

*gebaseerd aantal vestigingen in 2019 exclusief zzp'ers

Eind juni werd bekend dat er een tweede ronde voor de NOW-regeling komt. Uit de [factsheet](#) van 10 augustus van het UWV blijkt dat het aantal aanvragen hiervoor minder hard loopt dan de eerste ronde. Er zijn inmiddels landelijk zo'n 35-duizend aanvragen goedgekeurd. Bij de eerste NOW-regeling werden ruim 139-duizend aanvragen goedgekeurd.

Bron: UWV

Noodmaatregelen, werk & inkomen: Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandigen (Tozo)

Voor zzp'ers is eind maart de Tozo-regeling ingesteld. De Tozo is een speciale regeling voor ondernemers die in de problemen zijn gekomen door de coronacrisis. Met deze regeling kunnen zij een aanvulling krijgen op hun inkomen en op het bedrijfskapitaal. De Tozo bestaat uit twee delen:

1. Een uitkering die het inkomen aanvult voor maximaal 7 maanden, uiterlijk tot eind september (Tozo-levensonderhoud)
2. Een lening voor bedrijfskapitaal. Hiermee kunnen zzp'ers bijvoorbeeld de huur van bedrijfspanden betalen.

Snel na de invoering van de Tozo kwamen er veel aanvragen binnen. Het aantal zzp'ers dat Tozo ontving was het grootst in april en mei. Daarna neemt het aandeel ontvangers vanaf juni af. Dit valt samen met de versoepeling van de coronaregels. Zo mocht vanaf 1 juni onder andere de horeca weer beperkt open. De eisen werden toen echter wel strenger vanwege de invoering van de partnertoets. Afgezet tegen het aantal zzp'ers (2019) ontvangt per gemeente in juli 7% tot 14% van de zzp'ers Tozo. Van de gemeente Velsen zijn alleen cijfers over de toekenningen beschikbaar. Ook daar is een piek in de maanden april en mei.

Minder dan aanvragen voor levensonderhoud waren er aanvragen voor bedrijfskapitaal. In de maanden april tot en met juni waren er duidelijk meer aanvragen dan in juli.

Aantal ontvangers Tozo-levensonderhoud

	maart	april	mei	juni	juli	% zzp'ers (juli)*
Haarlem	3.943	4.188	4.170	1.332	1.342	11%
Bloemendaal	251	403	420	243	130	7%
Heemstede	252	440	460	275	152	8%
Zandvoort	557	598	601	169	172	14%

*gebaseerd op aantal zzp'ers in 2019

Aantal toegekende aanvragen Tozo-levensonderhoud

	maart	april	mei	juni	juli
Velsen	0	360	2.499	560	361

Aantal toegekende aanvragen Tozo-bedrijfskapitaal

	april	mei	juni	juli
Haarlem	78	79	31	7
Bloemendaal	3	26	7	4
Heemstede	5	16	10	4
Zandvoort	22	22	5	0
Velsen	0	6	73	33

Bron: gemeenten

Hoofdstuk: Woningmarkt

In dit hoofdstuk worden de volgende indicatoren behandeld:

Woningaanbod

Huizenprijs

Bouwaanvragen en -vergunningen

Nieuwbouw

Woningzoekenden

Sociale huur

Maatschappelijke opvang

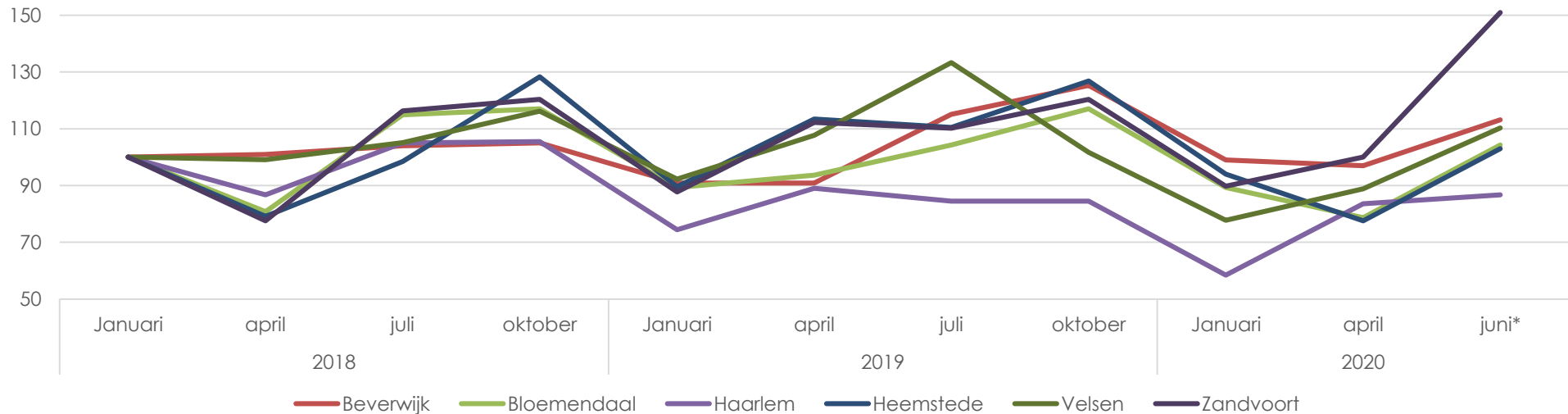
Woningmarkt: woningaanbod

De geluiden over de huizenmarkt zijn divers. Zo rapporteert ING dat het vertrouwen in de huizenmarkt in Nederland harder wordt geraakt dan ooit. NVM makelaars meldt daarentegen dat de Nederlandse woningmarkt weinig te lijden heeft onder de coronacrisis.

Het huizenaanbod fluctueert erg vanaf januari 2018. Destijds waren er volgens de cijfers van Huizenzoeker.nl 1.092 in de Regio Kennemerland. In januari 2020 waren dit er nog maar 854. De afgelopen maanden is dit weer gestegen tot 1.099 aangeboden woningen in juni 2020.

Er zijn grote verschillen tussen gemeenten. Zo steeg het aanbod in Zandvoort de afgelopen maanden snel. Dit hangt samen met de dalende vraagprijs (p. 34). Een eenduidige verklaring is hiervoor niet te geven. Mogelijk dat men gewacht heeft tot na de Formule 1 of mogelijk dat mensen hun tweede huis in de verkoop zetten als gevolg van de coronacrisis. Maar om deze verbanden met zekerheid vast te stellen is meer onderzoek nodig.

Trend aangeboden woningen (relatief)

*de cijfers voor juli 2020 zijn nog niet beschikbaar

Bron: Huizenzoeker.nl

Woningmarkt: huizenprijs

De ontwikkeling van huizenprijzen in de regio is divers. Zo stegen de huizenprijzen in Haarlem in 2019 met 30 procent. In dezelfde periode daalden de prijzen in de gemeenten Velsen en Heemstede met 6 procent. In het eerste half jaar van 2020 valt vooral de daling van 18 procent in Zandvoort op (verklaring nog opvragen).

Gemiddeld genomen vragen verkopers in Bloemendaal (€1,2 miljoen) en Heemstede (bijna €800.000) het meest voor hun huizen. Gemeten naar de vraagprijs per vierkante meter zijn de huizen in Bloemendaal verreweg het duurst (ruim €6.000). Heemstede en Zandvoort volgen op gepaste afstand. In Velsen en Beverwijk ligt de gemiddelde vraagprijs lager. De vraagprijs ligt in deze gemeenten in lijn met het landelijk gemiddelde (€ 371.000). Landelijk is de vraagprijs per vierkante meter wel lager (€2.736).

Ontwikkeling huizenprijzen

	Beverwijk	Bloemendaal	Haarlem	Heemstede	Velsen	Zandvoort
Gemiddelde vraagprijs 2020 (jan.-juni)	€ 375.157	€ 1.209.139	€ 492.243	€ 793.425	€ 388.063	€ 601.411
Gemiddelde vraagprijs per m²	€ 3.084	€ 6.056	€ 4.121	€ 4.863	€ 3.367	€ 4.586
% Ontwikkeling vraagprijs 2019-2020	9%	-3%	30%	-6%	-6%	4%
% Ontwikkeling vraagprijs jan. 2020- jul. 2020	1%	-7%	0%	1%	4%	-18%

Bron: Huizenzoeker.nl

Woningmarkt: bouwaanvragen en bouwvergunningen

De deelnemende gemeenten hebben cijfers aangeleverd over het aantal aangevraagde omgevingsvergunningen. Er is hier geen duidelijke ontwikkeling.

De cijfers van het CBS over verleende bouwvergunningen laten een sterke afname in 2020 zien. Zo zijn er in de Regio Kennemerland de minste vergunningen verleend sinds begin 2018. Het is lastig om in te schatten wat het gevolg is van corona en wat het gevolg is van andere ontwikkelingen zoals de stikstof- en de PFAS-crisis. Janneke Wijma, directeur van de brancheorganisatie Cumela geeft aan dat de sector 'grond, groen en infra' hard geraakt wordt door alle drie de crisissen ([artikel VNO-NCW](#)).

Aantal aanvragen omgevingsvergunningen*

	2019				2020	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Beverwijk	67	88	60	51	62	69
Bloemendaal	-	-	-	-	-	-
Heemstede	85	73	63	94	84	89
Velsen	-	-	-	-	-	-
Haarlem	461	533	185	0	461	479
Zandvoort	-	-	-	-	-	-

*de cijfers gaan niet uitsluitend over nieuwe woningen, maar bijvoorbeeld ook over vergunningaanvragen voor dakkapellen.

Aantal verleende bouwvergunningen

	2018				2019				2020
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1*
Beverwijk	93	37	42	1	53	0	24	0	0
Bloemendaal	2	2	0	0	11	14	0	23	2
Haarlem	0	152	94	37	30	77	210	155	0
Heemstede	0	62	0	0	0	7	0	0	0
Velsen	105	124	10	1	115	0	1	0	22
Zandvoort	1	2	0	113	0	0	0	0	6
Regio Kennemerland	213	607	152	155	218	137	243	179	64

*voorlopige cijfers

Bron: gemeenten/CBS

Woningmarkt: gereedgekomen nieuwbouwwoningen

Net als het aantal verleende vergunningen is ook de ontwikkeling van het aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen niet eenduidig. Het ene kwartaal worden er relatief veel woningen opgeleverd, waarna de productie weer inzakt.

Betrokkenen geven aan dat er door de coronacrisis zeker minder opdrachten zijn, maar dat ook de stikstof- en de PFAS-crisis meespeelt. Daarnaast worden nieuwbouwwoningen regelmatig als onderdeel van een project met meer woningen gebouwd. In het kwartaal dat de oplevering van een project gepland staat, komen er dus veel woningen bij. Dit zorgt voor behoorlijke schommelingen in de cijfers.

Aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen

	2018				2019				2020	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1*	Q2*
Beverwijk	2	28	47	30	18	66	73	5	0	81
Bloemendaal	30	2	1	48	3	34	7	2	0	43
Haarlem	18	92	143	273	91	121	95	85	209	35
Heemstede	1	0	0	9	0	0	19	15	0	53
Velsen	107	1	25	9	55	213	11	4	63	0
Zandvoort	0	0	1	29	4	1	0	38	2	0
Regio Kennemerland	176	325	260	595	231	602	298	773	513	395

*voorlopige cijfers

Bron: CBS

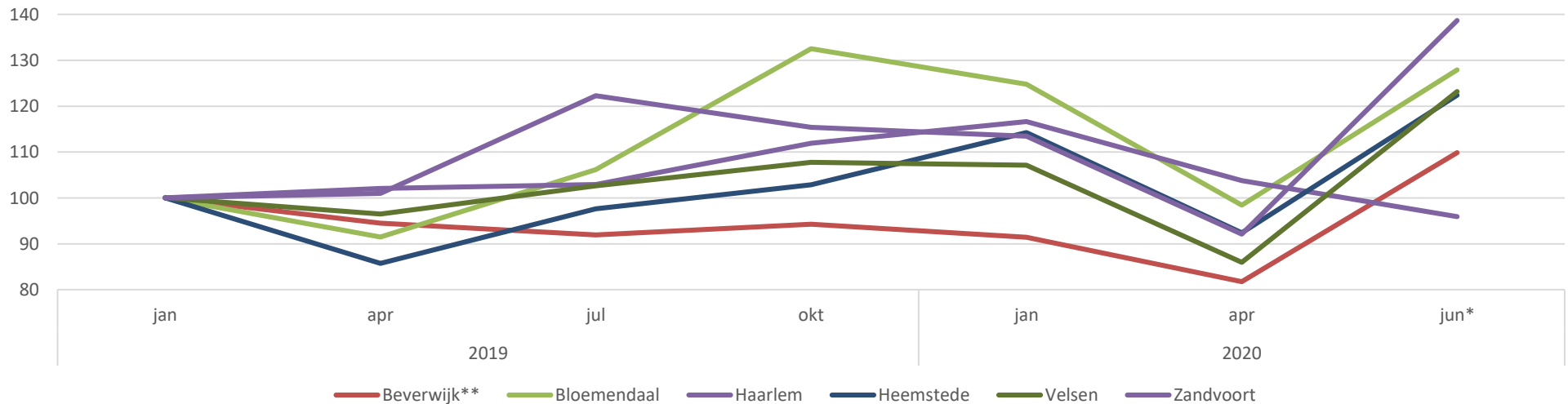
Woningmarkt: actief woningzoekenden

Woonservice verdeelt de sociale huurwoningen van de woningcorporaties in de regio Zuid- en Midden-Kennemerland. Uit hun gegevens blijkt dat het aantal actief woningzoekenden in de sociale-huursector in deze regio steeg van 5.352 in januari 2019 naar 5.785 in juni 2020 (+8%).

Voorals tussen april en juni 2020 is een sterke toename in het aantal woningzoekenden per gemeente. Uitzondering hierop is de gemeente Haarlem, waar de dalende lijn zich voortzet. Haarlem vertegenwoordigt ongeveer de helft van de actief woningzoekenden in de regio.

Mogelijk heeft de ontwikkeling in Haarlem te maken met een gebrek aan aanbod van woningen. In verband met corona is het aanbod in Haarlem afgenomen. Deels werd er minder verhuisd en deels moesten corporaties nog een nieuw coronavriendelijk proces van woningbezichtiging instellen.

Trend actief woningzoekenden sociale huur (relatief)

*de cijfers voor juli 2020 zijn nog niet beschikbaar

** *Wonen op maat* maakt geen onderdeel uit van de dienstverlening van Woonservice. De cijfers voor Beverwijk geven daardoor niet het volledige beeld weer

Bron: WoonService

Woningmarkt: aanvragen urgentie sociale huur

Woonservice behandelt ook de urgentieaanvragen voor sociale huurwoningen in de regio Zuid-Kennemerland. Daarbij wordt geregistreerd waar de aanvragers vandaan komen.

De meeste aanvragers komen uit de regio zelf. Het aantal aanvragen ligt in 2020 iets lager dan in 2019. Het is nog niet duidelijk of hier een eenduidige oorzaak van is en of dit een blijvende ontwikkeling is.

Aantal aanvragen urgentie sociale huur

	2019				2020	
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Haarlem	58	68	66	80	64	70
Heemstede	4	4	6	2	2	2
Bloemendaal	0	4	4	4	0	0
Zandvoort	12	4	6	8	6	6
Buiten regio Zuid-Kennemerland	24	16	14	12	10	8
Totaal	98	96	96	106	82	86

Bron: WoonService

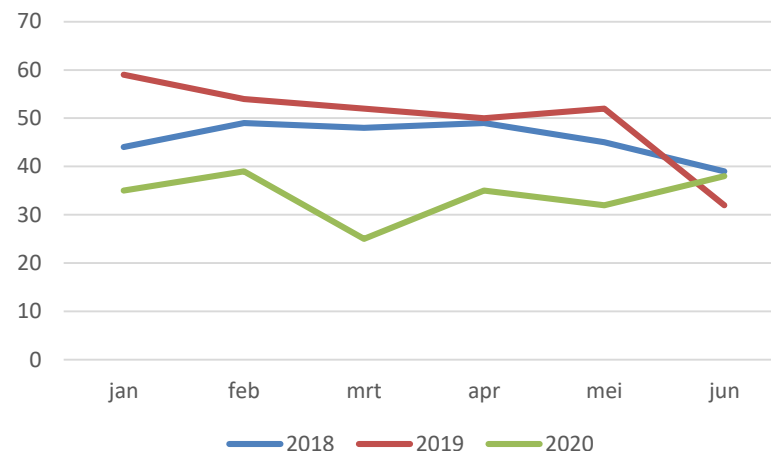
Woningmarkt: aanvragen maatschappelijke opvang

Maandelijks zijn er gemiddeld ruim 40 aanmeldingen voor maatschappelijk opvang bij de Brede Centrale Toegang Kennemerland. Om voor maatschappelijke opvang in aanmerking te komen moet men aantonen dat men geen andere opvangmogelijkheid heeft. Dit zijn veelal mensen met psychiatrische klachten of een verslaving. Economisch daklozen – een groeiend fenomeen in Amsterdam, maar ook in de rest van het land volgens VNG Realisatie – vallen hier dus niet onder.

Per maand is het aantal aanmeldingen in 2020 iets lager dan in 2018 en 2019. In de eerste helft van 2020 waren er 204 meldingen. Een jaar eerder waren dit er in dezelfde periode 299.

Eind maart maakte minister van Veldhoven afspraken met verhuurdersorganisaties en brancheverenigingen om geen huisuitzettingen te doen. Daarnaast kwam een spoedwet die het mogelijk maakte om tijdelijke huurcontracten voor een tijdelijke periode te verlengen. Het uitgangspunt was dat niemand door de coronacrisis op straat moet belanden. Waarschijnlijk heeft dit direct invloed gehad op het verminderde aantal aanmeldingen.

Aantal aanmeldingen maatschappelijke opvang bij BCT Kennemerland

Aantal aanmeldingen maatschappelijke opvang bij BCT Kennemerland naar gemeente (januari-juni)

	2018	2019	2020
Beverwijk	20	15	10
Bloemendaal	3	0	2
Haarlem	143	162	105
Heemstede	3	3	1
Velsen	14	19	15
Zandvoort	9	9	4
Overig Regio Kennemerland	46	41	29
Buiten Regio Kennemerland	35	49	38
Onbekend	1	1	0
Totaal	274	299	204

Bron: Brede Centrale Toegang

Bijlagen

Hierna volgen deze bijlagen:

Begrippenlijst

Niet-opgenomen indicatoren

Relevante literatuur over corona

Bijlage 1: begrippenlijst

Budgetondersteuning

Vorm van hulp waarbij samen gekeken wordt wat men elke maand aan inkomsten en uitgaven heeft om zo beter budgetbeheer te leren.

Consumentenvertrouwen

Het consumentenvertrouwen is een indicator die informatie geeft over het vertrouwen en opvattingen van consumenten ten aanzien van de ontwikkelingen van de Nederlandse economie en hun eigen financiële situatie. Samen met de deelindicatoren economisch klimaat en koopbereidheid dragen deze bij aan de voorspelling van korte termijn schommelingen van de particuliere consumptie, met in het bijzonder de vraag naar en de aanschaf van duurzame consumptiegoederen.

De indicator van het consumentenvertrouwen is het gemiddelde van de saldi van de percentages van positieve en negatieve antwoorden op de vragen over de economische situatie in de afgelopen en komende 12 maanden, de financiële situatie van het huishouden in de afgelopen en komende 12 maanden en of het een gunstige tijd is om grote aankopen te doen.

De indicator van het economisch klimaat is het gemiddelde van de saldi van het percentage van positieve en negatieve antwoorden op de vragen over de economische situatie in de afgelopen en komende 12 maanden.

De indicator van de koopbereidheid is het gemiddelde van de saldi van de percentages van positieve en negatieve antwoorden op de vragen over de financiële situatie van het huishouden in de afgelopen en komende 12 maanden en of het een gunstige tijd is om grote aankopen te doen.

De indicatoren kunnen een waarde aannemen van -100 (iedereen antwoordt negatief) tot +100 (iedereen antwoordt positief). Bij een waarde van 0 is het aandeel pessimisten gelijk aan het aandeel optimisten.

De indicatoren zijn gecorrigeerd voor seizoensinvloeden en steekproefruis.

Faillissementen

In het algemeen worden onder faillissementen bedrijfsbeëindigingen verstaan als gevolg van een faillissementsverklaring van de rechter (gerechtelijk beslag op het vermogen). Faillissementen maken slechts een klein deel uit van het totaal aan bedrijfsbeëindigingen. De meeste bedrijven laten het niet zo ver komen en staken hun activiteiten al eerder. Daarnaast gaat er nog een periode overheen voordat een faillissement daadwerkelijk wordt uitgesproken. Faillissementen komen daardoor vertraagd in beeld.

Bijlage 1: begrippenlijst

Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW)

Door de coronacrisis is er een nieuwe regeling: de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). De NOW is bedoeld om werkgevers die te maken hebben met omzetverlies tegemoet te komen. Hierdoor kunnen zij hun werknemers met een vast en met een flexibel contract doorbetalen.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

Schuldhelpverlening

Traject waarbij de gemeente probeert de schulden van individuen te regelen met al de schuldeisers. De gemeente kan hiervoor ook een schuldhelpverlener inschakelen. Een minnelijk traject betekent dat de schuldeisers vrijwillig meewerken aan een schuldregeling. Als schuldeisers niet willen meewerken, kan men beroep doen op het wettelijke traject.

Spanningsindicator

De UWV Spanningsindicator Arbeidsmarkt wordt berekend door het aantal openstaande vacatures te delen door het aantal personen met een WW-uitkering met een verstreken WW-duur van minder dan een half jaar. Deze grootheden worden gebruikt als benadering van de openstaande vraag en direct beschikbaar aanbod. De Spanningsindicator Arbeidsmarkt kan een getal opleveren tussen 0 en oneindig. Hoe hoger het getal, hoe hoger de spanning op de arbeidsmarkt voor werkgevers. Bij een indicator van 0 is de arbeidsmarkt zeer ruim, want er zijn geen openstaande vacatures en wel kortdurend werklozen. Bij veel openstaande vacatures ten opzichte van het aantal kortdurend werklozen is de arbeidsmarkt zeer krap. Door een tijdreeksanalyse uit te voeren zijn de grenzen bepaald. Er wordt uitgegaan van een indeling in vijf categorieën: zeer ruim, ruim, gemiddeld, krap en zeer krap. De indeling en typering zijn als volgt: 0 tot 0,25: zeer ruim; 0,25 tot 0,67: ruim; 0,67 tot 1,5: gemiddeld; 1,5 tot 4,0: krap; 4,0 of meer: zeer krap.

Ondernemersvertrouwen

Stemmingsindicator voor het bedrijfsleven, die de richting aangeeft waarin de economie (het BBP) zich naar verwachting zal ontwikkelen.

Bijlage 1: begrippenlijst

Vestigingendynamiek

LISA brengt de aantallen vestigingen en het bijbehorend aantal banen in beeld. Met het Handelsregister van de KvK wordt modelmatig bepaald wat voor LISA relevante vestigingen zijn waar betaald werk wordt verricht. De methode geeft bij benadering inzicht in het aantal nieuwe vestigingen en bedrijfsbeëindigingen en de daaraan gekoppelde banen. Werkgelegenheidsontwikkeling bij overige (niet nieuwe of beëindigde) wordt daarmee niet weergegeven.

Werkloosheidswet (WW)

Als men geheel of gedeeltelijk werkloos wordt, kan men een Werkloosheidsuitkering (WW-uitkering) aanvragen. De WW is een tijdelijke uitkering om het verlies aan inkomen tussen 2 banen op te vangen.

Bijlage 2: niet-opgenomen indicatoren

Een aantal waarschijnlijke indicatoren uit het Plan van Aanpak is uiteindelijk om uiteenlopende redenen niet opgenomen in deze editie van de monitor. Hieronder staat kort een toelichting over de reden en de verwachting voor de volgende editie. Het voorstel is om de volgende indicatoren niet meer op te nemen in de regionale monitor:

Bezetting parkeergarages

Na inventarisatie onder de gemeenten bleek het in veel gemeenten lastig te zijn om data te verkrijgen. Mede omdat niet in alle gemeenten parkeergarages zijn.

Leegstand winkels

Deze data is verkrijgbaar via Locatus. Niet alle gemeenten hebben hier een abonnement voor. Aanschaf van de data brengt aanvullende kosten met zich mee. Er is bij de eerste editie besloten dat deze kosten niet opwegen tegen de meerwaarde van de data.

Scenarioschets winkels

Voor de scenarioschets geldt hetzelfde als voor de leegstand van winkels.

Minimapassen (bijv. Haarlempas, Zandvoortpas)

Niet elke gemeente blijkt te beschikken over een minimapas. Meestal beschikken ze wel over de bijbehorende minimaregelingen. Daarbij is het aantal aanvragen voor minimapassen op een bepaald moment erg afhankelijk van situationele factoren. Er komen vooral veel aanvragen binnen als de gemeente actief informatie hierover aan inwoners verstrekt. Het voorstel is daarom om deze indicator niet meer op te nemen in de regionale monitor.

Regeling broodnood

De regeling broodnood blijkt door de aanwezigheid van andere regelingen vrijwel niet meer gebruikt te worden. Ook is de regeling niet in elke gemeente aanwezig. Het voorstel is daarom om deze indicator niet meer op te nemen in de regionale monitor.

Bijlage 2: niet-opgenomen indicatoren

Een aantal indicatoren zijn niet opgenomen in de eerste editie van de monitor, maar het doel is om ze toe te voegen bij de tweede editie. Het gaat om de volgende indicatoren.

Huisuitzettingen

Er is contact gezocht over de cijfers. Deze zijn echter niet op tijd aangeleverd.

Schoolverzuim

De Leerplichtwet, daterend uit 1969, gaat ervan uit dat leerlingen bij de sluiting van school de school niet hoeven te bezoeken. Anno 2020 is digitaal lesgeven bij sluiting van de scholen mogelijk. De registratie van schoolverzuim was de afgelopen periode – mede omdat het wettelijk niet verplicht was – zeer beperkt.

Kwetsbare leerlingen

Hierover is contact geweest met Leerplein. De monitoringsmogelijkheden hangen erg af van de definitie. Daarnaast zijn er diverse kanttekeningen bij de cijfers.

Bijstand voor zelfstandigen (Bbz)

Vanuit de gemeente Haarlem wordt een regionale arbeidsmarktmonitor ontwikkeld die ook cijfers over de Bbz bevat. De cijfers kwamen vlak voor de oplevering van rapport beschikbaar voor de periode juni-juli 2020. Omdat de cijfers over een korte periode gaan, is het nu lastig om een trend vast te stellen. Daarom en vanwege de late beschikbaarheid zijn de cijfers niet opgenomen in deze editie van de monitor.

Reguliere bijstand

Reguliere bijstand zit net als Bbz in de regionale arbeidsmarktmonitor. Hiervoor geldt hetzelfde als voor Bbz.

Kwijtschelding van belastingen

Het is nog niet voor alle gemeenten gelukt om de data voor deze monitor aan te leveren. Deze indicator is daarom niet opgenomen in deze editie van de monitor.

Cliënten met dagbesteding

De data maakt deel uit van een maatwerkaanvraag van VNG Realisatie bij CBS. De meest recente cijfers zijn van 2019. Zodra de cijfers van 2020 bekend zijn wordt deze indicator toegevoegd.

Bijlage 3: relevante literatuur over corona

In het rapport worden een aantal verwijzingen gemaakt naar andere rapporten of media. Hieronder een overzicht en daarnaast ook een link naar een niet uitputtende lijst van andere monitors over corona:

Algemeen en andere monitors

[Financiële bijwerkingen van corona. Indicatie van de financiële effecten van de coronacrisis voor gemeenten – Andersson Elffers Felix](#)

[Monitor vestigingendynamiek – LISA](#)

[Impact-analyse en monitor economie – Provincie Noord-Holland](#)

[Utrecht Monitor 2020 – Gemeente Utrecht](#)

[Vakantie sentiment monitor – NBTC Holland Marketing](#)

[Monitor internationale voorbeelden stedelijk aanpak corona – gemeente Amsterdam](#)

[COVID-19 Monitor Flevoland – Provincie Flevoland](#)

[Brabantse Monitor maatschappelijke effecten coronavirus – Provincie Noord-Brabant](#)

[De economische impact van het coronavirus in de MRA en Groot-Amsterdam – Stichting Economisch Onderzoek](#)

[Gelderse impactmonitor. De gevolgen van COVID-19 voor Gelderland – Provincie Gelderland](#)

[Monitor Coronacrisis – Gemeente Almere](#)

[Verwachte gevolgen van corona voor de opvattingen en houdingen van Nederlanders – Sociaal en Cultureel Planbureau](#)

[Verslag Werkgroep Sociale Impact van de Coronacrisis – VNG Realisatie](#)

Economie

[Scenario's economische gevolgen coronacrisis – CPB](#)

[IMF: zware klap wereldeconomie door corona, in Nederland 7,5 procent krimp – NOS](#)

[Economische ontwikkelingen en vooruitzichten – DNB](#)

[Grootste economische krimp eerste halfjaar 2020 in Haarlemmermeer – CBS](#)

[Omzet detailhandel bijna 10 procent hoger in juni – CBS](#)

[Omzet horeca daalt sterk in eerste kwartaal 2020 – CBS](#)

[Coronacrisis: impact op de werkgelegenheid verschilt per sector – UWV](#)

[Ontwikkelingen zzp – CBS](#)

Bijlage 3: relevante literatuur over corona

Sociaal-maatschappelijk

In de slipstream van corona: een secundaire crisis in de zorg – Gupta Strategists
Coronacrisis en kinderen en jongeren in Nederland – UNICEF
Opnieuw rellen in Haagse Schilderswijk, meer dan Twintig arrestaties – NOS
Noodbevel en 23 arrestaties in Utrecht Overvecht na oproepen tot rellen – NOS
Drie boa's deelden meer dan 300 boetes uit, grote verschillen per gemeente – NOS
Coronacrisis leidt wereldwijd tot veel minder criminaliteit – NOS
Start landelijke campagne tegen huiselijk geweld in coronacrisis – Rijksoverheid
Drie onderzoeken naar huiselijk geweld in tijden van corona – Verwey-Jonker Instituut

Noodmaatregelen, werk & inkomen

Eerste tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid – Rijksoverheid
Coronacrisis: Impact werkgelegenheid Zuid-Kennemerland en IJmond - UWV
Aantal werklozen in juni gestegen tot 404 duizend – CBS
Coronamonitor - Transport en Logistiek Nederland
Inventarisatie van acute personeelstekorten en -overschotten – UWV
Kansrijke en minder kansrijke beroepen – UWV
NOW: Inspanningsverplichting – NL leert door – Rijksoverheid
Regeling NOW 2.0 donderdag gepubliceerd – Rijksoverheid
Factsheet aanvragen NOW-regeling 7 juli – UWV
Factsheet aanvragen NOW 2.0-regeling – UWV
Alles wat u moet weten over de Tozo: Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers – Rijksoverheid
Corona-aanpak: de volgende stap – Rijksoverheid

Woningmarkt

ING Woonbericht: Vertrouwen woningmarkt hard geraakt door coronacrisis – ING
Vraag naar woning overtreft het aanbod, overbieden geen uitzondering. NVM presenteert cijfers woningmarkt tweede kwartaal – NVM Makelaars
Na stikstof en PFAS treft ook corona deze sector keihard – VNO-NCW
'Economisch daklozen' vallen tussen wal en schip – VNG Realisatie
Geen huisuitzettingen en verlenging tijdelijke huurcontracten – Rijksoverheid